

3^ο ΦΟΡΟΥΜ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Παρασκευή, 16 Σεπτεμβρίου 2016, ώρα: 09:00

(Αμφιθέατρο στο ισόγειο του ΥΠΕΝ στην οδό Μεσογείων 119 Αθήνα)

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΥΠΕΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΟΑΝ

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ, Πρόεδρος Οικολογικής Εταιρείας Ανακύκλωσης - Έταιρος του LIFE DEBAG : Καταρχήν να ευχαριστήσω όλους που φτάνουμε στην τελευταία εισήγηση. Θα προσπαθήσω από τη μεριά μου να παρουσιάσουμε μία πρόταση όσο πιο ολοκληρωμένη μπορούμε, για να μπορέσουμε να πιάσουμε τους στόχους της οδηγίας και πράγματι να μην πληγεί και η Βιομηχανία. Αυτός είναι ο στόχος.

Πιστεύουμε ότι η έννοια του τέλους δεν μπορεί να πάει από μόνη της. Δεν γίνεται να βάλουμε ένα τέλος και να περιμένουμε να λειτουργήσει ώστε να πιάσουμε τους στόχους. Θα πρέπει να υπάρχουν συνδυασμένα μέτρα πολιτικής εάν θέλουμε πραγματικά να πετύχουμε τους στόχους διότι ένα τέλος μπορεί να πάρει στραβούς δρόμους, θα το δούμε και στην κουβέντα, διότι από αυτά που άκουσα μόνο τέλος δεν είναι. Φόρος είναι, εφόσον θα τα παίρνει το κράτος για να φτιάχνει χωματερές είναι φόρος, να το ξεκαθαρίσουμε. Ανταποδοτικό τέλος σημαίνει ότι επιστρέφεται στον καταναλωτή. Εάν πάει κάπου αλλού μιλάμε για μια φορολογία ακόμα.

Άρα, θα πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί τι εννοούμε τέλος, τι εννοούμε φόρο, τι εννοούμε βάζουμε τη σακούλα, τι εννοούμε μοιράζουμε λεφτά, ποιος τα δίνει τα λεφτά και τα μοιράζουμε.

Ας το δούμε λιγάκι το θέμα από την αρχή. Προσπαθήσαμε να κάνουμε μια SWOT ανάλυση όλων των μέτρων πολιτικής. Στο 2ο φόρουμ παρουσιάσαμε τις έντεκα δυνατότητες μέτρων πολιτικής οι οποίες μπορούν να εφαρμοστούν. Κάναμε μία SWOT ανάλυση, στην οποία δεν θα επιμείνω διότι είναι λίγο δύσκολο, θα αναφερθώ μόνο στο μέτρο πολιτικής που έχει να κάνει με τη χρέωση. Η επιβολή τέλους είναι ένα από τα έντεκα μέτρα πολιτικής που είχαμε αναλύσει. Έχει δυνατά σημεία και είναι πολύ αποτελεσματικό σε όλες τις χώρες, το πιο αποτελεσματικό μέτρο. Ακουστήκε και άποψη ότι δεν πρέπει να επιβληθεί τέλος.

Η αποτελεσματικότητα είδαμε ότι είναι ανάλογη του ύψους. Δηλαδή είδαμε ότι όταν ήταν χαμηλό το τέλος είχαμε μια μικρή μείωση, αν ήταν μεγαλύτερο είχαμε μεγαλύτερη μείωση και πιο γρήγορα και είδαμε πολλές φορές ότι ενώ είχε μπει ένα τέλος σε ένα ύψος μετά από λίγο καιρό υποχωρούσε η συνήθεια των καταναλωτών και αυξανόταν πάλι η κατανάλωση και αύξαναν πάλι το τέλος όπως έγινε στη Δανία, στη Βουλγαρία κτλ.

Επίσης παράγονται οικονομικοί πόροι που μπορούν να αξιοποιηθούν ανταποδοτικά για τους καταναλωτές. Δεν είναι να πάρουμε το τέλος και να κλείσουμε μαύρες τρύπες δημοσιονομικές. Επίσης οι παραγόμενοι οικονομικοί πόροι αξιοποιούμενοι σωστά, μπορούν να δημιουργήσουν επιπλέον προϋποθέσεις

και κίνητρα για περαιτέρω μείωση της πλαστικής σακούλας. Εάν πράγματι είναι ανταποδοτικά και δίνεις στον καταναλωτή επιστροφή του τέλους έστω και πλαστικής ή οποιασδήποτε τσάντες πολλών χρήσεων, καρότσια, δικτάκια κτλ. λειτουργεί το τέλος ακόμα παραπάνω, πολλαπλασιαστικά για να πετύχουμε καλύτερα τους στόχους.

Αδύνατα σημεία του τέλους είναι οι δυσκολίες στον υπολογισμό και στην είσπραξη. Πράγματι. Αλλά εδώ μπορούμε να αξιοποιήσουμε την ευρωπαϊκή και παγκόσμια εμπειρία και τα ελληνικά δεδομένα. Επίσης μπορεί οι καταναλωτές να το εκλάβουν σαν ακόμα έναν επιπλέον φόρο της οικονομικής κρίσης. Δηλαδή αγοράζω μια πλαστική σακούλα και με αυτά τα λεφτά επιδοτώ πάλι τη βιομηχανία ή επιδοτώ τον εισαγωγέα; Θα το εκλάβει ότι «εδώ μου βάζεις έναν φόρο». Άρα τη σακούλα τελικά πόσο την πουλά η βιομηχανία, αν την πουλάει 1,5 λεπτό και εισπράττει κι άλλα 2 – 2,5; Άρα την πουλάει 4.

Προκλήσεις - ευκαιρίες. Δίνει κίνητρα στους καταναλωτές να μειώσουν τη χρήση της πλαστικής σακούλας, μιλάω για το μέτρο επιβολής τέλους, και να αυξήσουν την χρήση μέσων μεταφοράς πολλών χρήσεων. Άρα θα πρέπει να νιώθουν οι καταναλωτές ότι δίνουν το τέλος. Το πού εισπράττεται το τέλος πρέπει να το δούμε. Αν εισπράττεται από τη βιομηχανία δεν νιώθει ο καταναλωτής εκείνη τη στιγμή την ανταποδοτικότητα κτλ. Πρέπει να τα δούμε συνδυασμένα όλα αυτά. Επίσης, ανοίγει η αγορά για μέσα μεταφοράς πολλών χρήσεων, μια καινούργια αγορά και επίσης δημιουργούνται νέες θέσεις απασχόλησης στα νέα μέσα.

Και υπάρχουν και απειλές ή φόβοι. Έλλειψη γρήγορης προσαρμογής του θιγόμενου βιομηχανικού κλάδου στα νέα δεδομένα που σημαίνει ότι πρέπει να δούμε άλλα συνδυασμένα μέτρα πολιτικής για να βοηθήσουμε τη βιομηχανία, ενδεχόμενη αύξηση ανεργίας στον κλάδο παραγωγής ή στο εμπόριο, πιθανή δυσφορία και αντιδράσεις από καταναλωτές, ενδεχόμενη μη εφαρμογή του μέτρου στα μικρά μαγαζάκια και καταστήματα. Αυτή είναι μια SWOT ανάλυσης για το τέλος, δεν θα σας κουράσω με την SWOT ανάλυσης των άλλων μέτρων πολιτικής τα οποία είχαμε αναφέρει στο προηγούμενο φόρουμ. Είπαμε ότι θα πρέπει να δούμε συνδυασμένη πολιτική αν θέλουμε να πετύχουμε και εδώ αναφέρουμε τις προτάσεις τις δικές μας, ανάλογα το μέτρο πολιτικής τι προτάσεις μπορούν να εφαρμοστούν στην περίπτωση της χώρας μας για να πετύχουμε το αποτέλεσμα.

Καταρχήν το πρώτο μέτρο πολιτικής είναι να θεσμοθετήσουμε τους στόχους. Άρα αυτό είναι υποχρεωτικό, να εναρμονιστούμε με την οδηγία, άρα ναι πρέπει να εναρμονιστούμε με την οδηγία και να συμπεριλάβουμε στην οδηγία και ό,τι άλλα μέτρα πολιτικής συναποφασίσουμε. Άρα λοιπόν δεν είναι απλή εναρμόνιση, να συμπεριλάβουμε και ό,τι παραπάνω θέλουμε και συναποφασίσουμε. Αυτό επιτρέπεται από τις ευρωπαϊκές οδηγίες, μια χώρα να κάνει και κάτι παραπάνω.

Το δεύτερο μέτρο πολιτικής είναι η διακριτή χρέωση της πλαστικής σακούλας και όχι δωρεάν διανομή. Αυτή τη στιγμή η πλαστική σακούλα στοιχίζει 1,5 – 1,6 περίπου λεπτά το τεμάχιο, η κλασική πλαστική σακούλα των 8 γραμμαρίων, αυτό το κόστος έχει ενσωματωθεί στις τιμές πώλησης των προϊόντων. Μία σκέψη θα ήταν να πληρώνει ο καταναλωτής αυτό το 1,5 – 1,6 λεπτά. Εμείς αυτό δεν το προτείνουμε διότι προτείνουμε το τέλος το οποίο είναι πολύ μεγαλύτερο, άρα μπορεί να ενσωματώσει και αυτό, αντίθετα παρακάτω προτείνουμε ότι ενδεχομένως θα μπορούσε να εφαρμοστεί το κόστος της χρέωσης για τις κομποστοποιήσιμες σακούλες, όπως θα πούμε παρακάτω γιατί είναι πολύ μεγαλύτερο το κόστος της κομποστοποιήσιμης σακούλας. Θα το δούμε λίγο παρακάτω.

Το τρίτο μέτρο πολιτικής είναι η υποχρέωση προμήθειας παντού όλων των εναλλακτικών επιλογών αντί της πλαστικής σακούλας. Δεν μπορεί να μιλάμε για τέλος στη σακούλα χωρίς να πούμε ότι τα σημεία πώλησης θα πρέπει υποχρεωτικά να έχουν όλες τις εναλλακτικές επιλογές και την πλαστική πολλών χρήσεων και την πάνινη τσάντα και το διχτάκι, πολλά είδη, και διάφορες άλλες τσάντες και καρότσια κ.ο.κ. Άρα στο ταμείο ή στο κατάστημα θα πρέπει να προσφέρονται υποχρεωτικά αυτές οι εναλλακτικές επιλογές ώστε να μπορεί ο καταναλωτής να πάρει μόνος του μία και να κάνει μία τέτοια επιλογή.

Το τέταρτο μέτρο πολιτικής είναι η επιβολή του τέλους που η πρόταση η δικιά μας είναι να επιβληθεί το τέλος των 10 λεπτών, θα το αναλύσω παρακάτω, 10 λεπτά ανά πλαστική σακούλα μεταξύ 15 και 50. Γιατί 15 και 50; Διότι αυτό λέει η Οδηγία. Η Οδηγία κάτω από 15 λεπτά εξαιρεί το τέλος και δεν είναι εξαίρεση χωρίς νόημα, οι πολύ πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες δεν είναι για μεταφορά. Είναι για να βάλεις το σέλινο, είναι για να βάλεις τον μαϊντανό ή στη λαϊκή για παράδειγμα εάν επιβληθεί ένα τέλος θα δίνουν πολλές τέτοιες οι οποίες μπορεί να λειτουργήσουν σαν μέσο μεταφοράς μόνο για τα πολύ λίγα προϊόντα που είναι ελαφριά. Η πλειοψηφία των προϊόντων που πωλούνται σε λαϊκές ή σε μικρά μαγαζάκια δεν μπορεί να γίνει η μεταφορά τους με τις πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες κάτω από 15 λεπτά. Άρα λοιπόν γι' αυτό εύλογα σε πρώτη φάση τις εξαιρεί η οδηγία από τα μέτρα μέχρι να δούμε τι θα κάνουμε και εμείς είμαστε προβληματισμένοι. Άρα δεν μπορούμε αυτή τη στιγμή να πούμε τέλος για τις κάτω από 15, μένουμε σε αυτό που λέει η οδηγία, το τέλος όμως για την κομποστοποιήσιμη σακούλα προτείνουμε να είναι τα 6 λεπτά, θα το εξηγήσω παρακάτω, μιλάμε για τις σακούλες που έχουν το EN 13432 που είναι από πατάτα, καλαμπόκι κτλ γιατί απλούστατα 6 λεπτά μαζί με το ΦΠΑ είναι το διαφορικό τους κόστος. Το κόστος της πλαστικής σακούλας της κομποστοποιήσιμης είναι γύρω στα 6,5 – 7 λεπτά. Το 1 – 1.5 λεπτό εισπράττεται ήδη από τα σουπερμάρκετ και είναι ενσωματωμένο στην τιμή. Άρα εκείνο το οποίο δεν θα εισπράττουν τα σουπερμάρκετ είναι το πραγματικό διαφορικό κόστος της κομποστοποιήσιμης σακούλας. Εκεί μπορούμε να το βάλουμε. Άρα να πάμε στο 3 μέτρο που είναι η διακριτή χρέωση της κομποστοποιήσιμης και το τέλος να μπει

στην πλαστική σακούλα. Το τέλος των 2 λεπτών που άκουσα δεν είναι τέλος. Είναι στην ουσία χρέωση της πλαστικής σακούλας όσο κάνει. Δεν είναι τέλος αυτό. Τόσο κάνει η πλαστική σακούλα, 1,5 – 2 λεπτά είναι το πραγματικό κόστος. Άρα δεν μιλάμε για τέλος αν μιλάμε για 1 – 2 λεπτά, είναι κόστος πλαστικής σακούλας.

Να το ξεκαθαρίσουμε και προτείνουμε να εφαρμοστεί άμεσα σε σουπερμάρκετ τα οποία έχουν πάνω από 50 εργαζόμενους άρα στις μεγάλες αλυσίδες πρακτικά και βέβαια θα μπει ένα χρονοδιάγραμμα και για τα μικρά. Άρα δίνουμε τη δυνατότητα σταδιακής προσαρμογής στην επίτευξη του στόχου άρα και προσαρμογής στην Βιομηχανία. Είναι δύσκολο από τον πρώτο χρόνο να το εφαρμόσουμε στις λαϊκές και στα μικρά μαγαζιά, άρα λοιπόν σε ένα μεγάλο μέρος της αγοράς δεν θα εφαρμοστεί αμέσως το μέτρο της χρέωσης του τέλους, άρα μπορεί να προσαρμοστεί η αγορά και να δει τις αλλαγές. Παρακάτω θα εξηγήσω πώς μπορεί να εφαρμοστεί το μέτρο αυτό.

Τώρα προτείνουμε και κάτι άλλο. Είδαμε από τη διεθνή εμπειρία ότι εκεί που μπήκε τέλος στην πλαστική σακούλα, ξαφνικά άρχισε να βγαίνει δωρεάν η χάρτινη σακούλα. Το είδαμε στο Μεξικό και διάφορες χώρες. Από πλευράς κλιματικού αποτυπώματος η χάρτινη σακούλα είναι πιο επιβαρυνμένη από την πλαστική. Άρα δεν είναι να πλημμυρίσουμε με χάρτινες σακούλες δωρεάν που θα δίνονται στο σουπερμάρκετ, γι' αυτό προτείνουμε την επιβολή τέλους 10 λεπτών και στη χάρτινη σακούλα για να αποφύγουμε ακριβώς τις παρενέργειες και τη διέξοδο της βιομηχανίας προς άλλα μέσα και να πάμε στα επαναχρησιμοποιήσιμα μέσα μεταφοράς.

Το έκτο μέτρο πολιτικής είναι η υποχρέωση και κίνητρα επιστροφής και διασφάλιση της ανακύκλωσης της πλαστικής σακούλας. Ακούστηκε και από το σύνδεσμο να περάσουμε στην ανακύκλωση. Εμείς είμαστε υπέρμαχοι της ανακύκλωσης της πλαστικής σακούλας. Όμως ξεχνάμε την ελληνική πραγματικότητα. Αυτή τη στιγμή είναι γεμάτη η χώρα μας και θέλουμε να γεμίσει ακόμα περισσότερο με μπλε κάδους ή ενδεχομένως αν εφαρμοστεί πλήρως ο ΕΣΔΑ και ιδιαίτερο κάδο για τα πλαστικά. Άρα κάθε σπίτι έχει πρόσβαση σε απόσταση περπατάω μερικά δευτερόλεπτα και φτάνω σε έναν κάδο. Ποιο είναι το νόημα να μαζεύω εγώ 50 σακούλες να τις πάω στο σουπερμάρκετ να τις δίνω για να ανακυκλώνονται, όταν μπορώ να το κάνω πολύ πιο εύκολα από τα υπάρχοντα συστήματα ανακύκλωσης;

Άρα να ενημερωθούμε καλύτερα, να ισχυροποιήσουμε τα υπάρχοντα συστήματα ανακύκλωσης, να πετύχουμε τους στόχους ανάκτησης και ανακύκλωσης, γι' αυτό δεν έχει νόημα πιστεύουμε να εφαρμοστεί το μέτρο και τα κίνητρα επιστροφής της πλαστικής σακούλας για την ανακύκλωσή της, διότι μπορούμε να το πετύχουμε πολύ πιο εύκολα και πιο οικονομικά με τους υπάρχοντες τρόπους που έχουν δρομολογηθεί τόσα χρόνια.

Ένα άλλο μέτρο που προτείνουμε, το έβδομο, είναι επιβράβευση και κίνητρα των καταναλωτών για μειωμένη χρήση. Το προτείνουμε σαν εθελοντικό μέτρο που θα πρέπει να το συμφωνήσουμε με τις αλυσίδες σουπερμάρκετ. Οι μεγάλες αλυσίδες, δηλαδή πάνω από το 60% της αγοράς των καταναλωτών, έχουν συστήματα ηλεκτρονικά και ξέρουν ποιος πελάτης, όποιος πελάτης θέλει μπορεί να βγάλει την κάρτα και να φαίνεται πόσες πλαστικές σακούλες αγόρασε με τέλος 10 λεπτά το χρόνο ή το εξάμηνο ή ένα μεγάλο διάστημα, και να επιβραβεύει το σουπερμάρκετ τους καλύτερους, δηλαδή το 1 – 2 % των καταναλωτών - μόνιμων πελατών του, οι οποίοι αγοράζουν πολύ λίγες σακούλες πλαστικές μιας χρήσης. Να τους επιβραβεύει με πάνινες τσάντες, ανάλογα με τι κριτήρια θα βάλει, που μπορούμε να το συζητήσουμε. Το καταθέτουμε σαν εθελοντική συμφωνία διότι ο καταναλωτής που καταναλώνει λίγες πλαστικές σακούλες, έχει πληρώσει και λίγο τέλος, άρα είναι ωφελημένος και οικονομικά και τον επιβραβεύεις παραπάνω με μέσα μεταφοράς πολλών χρήσεων, άρα επιβραβεύεις αυτή την επιλογή. Προτείνουμε σαν εθελοντική συμφωνία να ισχύσει.

Επίσης γενικότερα η υιοθέτηση εθελοντικών συμφωνιών θα πρέπει να περάσει στην νομοθεσία και στην εναρμόνιση σαν μια κουλτούρα αυτής της οδηγίας και της εναρμόνισης ότι θα πρέπει να είναι πάντα ανοιχτές οι εθελοντικές συμφωνίες διότι έχουν πολλά πλεονεκτήματα. Μπορούν να εφαρμοστούν εύκολα, μπορούν να αλλάξουν εύκολα, μπορούν να τροποποιηθούν, άρα θα πρέπει να παίζουμε πολύ και με τις εθελοντικές συμφωνίες.

Ένα άλλο που πρέπει να δώσουμε πολύ σημασία είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είτε με μορφή Δήμων, είτε Περιφέρειας θα πρέπει να μπουν στο παιχνίδι δυναμικά και ένα μέρος από το τέλος θα πρέπει πράγματι να επιστρέφει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση που αποδεδειγμένα έχει κάνει δράσεις πρόληψης και μείωσης της πλαστικής σακούλας όχι *«έχουμε λεφτά και πάρτε, θέλω και εγώ λεφτά»*, εάν κάποιος Δήμος ή Περιφέρεια κάνει δράσεις πρόληψης και έχει αυτό το κόστος να χρηματοδοτείται κατά 75% για τα αποδεδειγμένα κόστη που έχει κάνει για τα θέματα της μείωσης της πλαστικής σακούλας και έχουμε ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και ποσά κτλ, μπορούμε να τα δούμε και να αλλάξουμε πολλά από αυτά, να τα τροποποιήσουμε.

Το δέκατο που πρέπει να κάνουμε παράλληλα είναι η υλοποίηση εκτεταμένων και στοχευμένων προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης. Αυτό πρέπει να μπει για τα καλά, μέρος του τέλους πρέπει να πηγαίνει, θα πούμε παρακάτω πώς θα μοιραστεί το τέλος, και να καταλήγει σε δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης οι οποίες θα δίνουν έμφαση στην κομποστοποιήσιμη σακούλα γιατί πάντα θα υπάρχει ανάγκη για μιας χρήσης σακούλα. Αυτή ας είναι η κομποστοποιήσιμη θα το πει και η Ε.Ε. σε λίγο καιρό όταν θα ωριμάσει η ιστορία με το θέμα της κομποστοποιήσιμης, η χάρτινη σακούλα πολλών χρήσεων, οι πάνινες

τσάντες πολλών χρήσεων, τα διχτάκια πολλών χρήσεων, το καρότσι πολλών χρήσεων, η πλαστική σακούλα πολλών χρήσεων.

Το μυστικό για το αποτύπωμα, γιατί άκουσα την ερώτηση «μα ποια εναλλακτικά μέσα είναι καλύτερα ή χειρότερα από την πλαστική σακούλα;», θα έλεγα μπορεί και κανένα. Το μυστικό για το χαμηλό αποτύπωμα είναι στις πολλές χρήσεις. Εάν δεν κάνουμε εξαντλητική χρήση της πάνινης τσάντας, του διχτάκιου, της πλαστικής σακούλας πολλών χρήσεων δεν θα έχουμε αποτέλεσμα. Άρα λοιπόν ας μην μαλώνουμε για το ποια είναι η χειρότερη, έχουμε κάνει την ανάλυση, την άσκηση θα τη δείτε στο αναρτημένο report που έχουμε στο site μας, έχουμε κάνει τη συγκριτική ανάλυση σε πάρα πολλά πεδία σύγκρισης, πώς συγκρίνονται τα διαφορετικά μέσα μεταφοράς, αλλά δεν είναι εκεί η ουσία. Όσο μια πλαστική κλασική σακούλα χρησιμοποιείται 1,4 φορές, το 40% πηγαίνει για τα σκουπίδια, ενώ αν χρησιμοποιείς μια πάνινη τσάντα 50 – 100 φορές τότε πραγματικά έχει πάρα πολύ χαμηλό αποτύπωμα ή μία πλαστική τσάντα πολλών χρήσεων την χρησιμοποιείς 50 – 100 φορές πραγματικά έχει εξαιρετικά χαμηλό αποτύπωμα, που αν τα συγκρίνουμε τότε θα δούμε ότι οι διαφορές είναι πολύ μικρές σε σχέση ότι το δύσκολο ήταν να πετύχουμε τις 40, τις 50 και 100 χρήσεις και όχι να δούμε τις μικροδιαφορές στο αποτύπωμά τους. Άρα λοιπόν το μυστικό είναι στις πολλές χρήσεις, άρα αυτό θέλει ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, άρα μεγάλα κονδύλια θα πρέπει να πάνε προς τα εκεί.

Το ενδέκατο που προτείνουμε, ή μάλλον δεν το προτείνουμε, είναι ένα μέτρο πολιτικής που έχει εφαρμοστεί σε χώρες, όπως είναι η Γαλλία κτλ, η απαγόρευση της χρήσης της πλαστικής σακούλας. Είναι ένα δύσκολο, δυσβάσταχτο μέτρο και προτείνουμε αυτό να το εξετάσουμε το 2020 ανάλογα με τα δεδομένα τα τότε και τι στόχους έχουμε πετύχει, πού βρισκόμαστε και τότε θα δούμε αν αυτό το μέτρο μπορεί να έχει κάποιο νόημα να εφαρμοστεί.

Επίσης, προτείνουμε και κάποια άλλα μέτρα και εδώ πέρα είναι για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε τη Βιομηχανία πραγματικά να ανταπεξέλθει. Δεν είναι λογική το «πάρε λεφτά για τρία χρόνια» που άκουσα. Δηλαδή μετά τα τρία χρόνια τι θα γίνει; Όταν θα έχει μειωθεί πάρα πολύ η σακούλα δεν θα έχει χάσει η Βιομηχανία εάν δεν πάρουμε άλλα μέτρα; Θα έχει χάσει πάρα πολύ. Άρα λοιπόν θα πρέπει να δούμε διαρθρωτικά μέτρα να ενισχύσουμε τη Βιομηχανία ώστε μονίμως να έχει πόρους εδώ και τώρα για να μπορέσει να επιβιώσει και όχι να δίνουμε επιστροφή ένα τέλος που δεν μπορεί να δοθεί λόγω της ΕΕ. Αν είναι δυνατόν. Οι διακυμάνσεις στο εμπόριο και στις επιλογές των καταναλωτών να έχουν απαιτήσεις οι Βιομηχανίες να παίρνουν επιδότηση επειδή οι καταναλωτές δεν αγοράζουν το προϊόν τους. ανοίγουμε τους ασκούς του Αιόλου για όλο το εμπόριο. Όλοι θα ζητούν «δεν πουλιέται το προϊόν μου για αυτούς τους λόγους, θέλω επιδότηση, βάλτε μου ένα τέλος, θέλω και εγώ». Δηλαδή πραγματικά ανοίγουμε τους ασκούς του Αιόλου. Πρέπει λοιπόν να κάνουμε διαρθρωτικά μέτρα για να βοηθήσουμε τη

Βιομηχανία και σαν τέτοιο είναι η πολιτική που προτείνουμε για διαλογή στην πηγή. Ο ΕΣΔΑ έχει 40% μείωση διαλογής στην πηγή των οργανικών. Πώς θα το πετύχουμε; Ρωτάμε τον ΕΟΑΝ, ρωτάμε το Υπουργείο - είμαστε και στο χώρο του Υπουργείου-. Πώς θα το πετύχουμε; Βάλαμε έναν στόχο και τον αφήσαμε να γίνει μόνος του; Όχι εμείς θα προτείνουμε συγκεκριμένα μέτρα. 50% να βάλουμε καφέ κάδους σε όλη την Ελλάδα μέχρι το 2018 και 100% να φτάσουμε το 2020. Γιατί η απάντηση είναι «πού θα βρούμε τα λεφτά». Μα πού βρίσκουν τα λεφτά οι Δήμοι και αγοράζουν κάδους; Όταν αγοράζουν κάδους οργανικών, θα αγοράσουν λιγότερους κάδους για σκουπίδια, από το ίδιο budget βγαίνει.

Άρα, λοιπόν, λιγότεροι κάδοι για σκουπίδια, περισσότεροι καφέ κάδοι και σιγά-σιγά μέσα σε μια πενταετία μπορούμε αγοράζοντας λιγότερο από το ένα και περισσότερο από το άλλο να φτάσουμε να καλύψουμε ολόκληρη τη χώρα, και εδώ αν θέλει το Υπουργείο πραγματικά μπορεί να μπει- για να επιταχύνει αυτή τη διαδικασία- από το ΕΣΠΑ, από το ΣΕΣ με επιδοτήσεις προς τους Δήμους για να πάμε γρήγορα στην κάλυψη. Αλλιώς δεν θα πιάσουμε το στόχο. Μόλις μπουν οι κάδοι για τα οργανικά και ενημερωθεί ο κόσμος να κάνει διαλογή στην πηγή, πού θα βάλει τα οργανικά για να τα βάλει στον καφέ κάδο; Σε μία κομποστοποιήσιμη σακούλα λέμε εμείς ότι είναι η καλύτερη επιλογή.

Άρα, λοιπόν, ποιος θα τη φτιάξει την κομποστοποιήσιμη σακούλα; Μα η Βιομηχανία που σήμερα φτιάχνει την κλασική σακούλα. Δεν υπάρχει κανένα θέμα προσαρμογής από πλευράς τεχνικής για να φτιάξει την κομποστοποιήσιμη σακούλα η Βιομηχανία η σημερινή. Το θέμα είναι οι πρώτες ύλες που πρέπει να έρθουν με έναν γρήγορο ρυθμό και η Πολιτεία να κάνει σωστά τη δουλειά της και να πάμε γρήγορα στη διαλογή στη πηγή.

Άρα, λοιπόν, να μια διαρθρωτική αλλαγή η οποία θα βοηθήσει τη Βιομηχανία πραγματικά να επιβιώσει στο διηνεκές και όχι να της δίνουμε επιδότηση που ανοίγουμε τους ασκούς του Αιόλου. Και βέβαια η διαλογή στην πηγή θα πρέπει για να πετύχει, δεν είναι απλώς μαζεύουμε ξεχωριστά σε καφέ κάδο μην τρελαθούμε, θα πρέπει να φτιάξουμε και τις υποδομές για να πάνε οι καφέ κάδοι, να αδειάσουν και να γίνει η κομποστοποίηση. Ποιες είναι οι υποδομές; Οικιακή κομποστοποίηση 2% – 3 %, γιατί θα ακούσω ότι το προτείνουμε σαν πολύ, η Δημοτική κομποστοποίηση, οι Μηχανικοί κομποστοποιητές σε μεγάλους παραγωγούς και οι μεσαίες και μεγαλύτερες μονάδες θα πρέπει να μπουν πάρα πολύ ενεργά στις χρηματοδοτήσεις του Υπουργείου για τα επόμενα χρόνια για να επιταχύνουμε αυτή τη διαδικασία.

Και το τελευταίο μέτρο συνδυασμένης πολιτικής για να πιάσουμε τους στόχους και τις πλαστικής σακούλας είναι να προωθήσουμε την αποκλειστική χρήση της κομποστοποιήσιμης σακούλας για τις ανάγκες μεταφοράς μιας χρήσης ή και πολλών χρήσεων ανάλογα και με το πώς θα καταλήξει το θέμα στην Ε.Ε. Ευελπιστούμε ότι θα καταλήξει υπέρ της κομποστοποιήσιμης σακούλας εκεί που

χρειάζεται η μίας χρήσης. Άρα λοιπόν θα πρέπει να το δούμε όχι μόνο για τα οργανικά, όχι μόνο για τη συλλογή απορριμάτων σακούλες, όχι μόνο για τις λεπτές μιας χρήσης κτλ αλλά και για τις πολύ λεπτές ακόμα κτλ. Άρα λοιπόν εδώ πέρα προτείνουμε το τέλος ή την χρέωση των 5 ή 6 λεπτών που θα μπει στην κομποστοποιήσιμη.

Πάμε να δούμε πώς θα εφαρμοστεί το μέτρο. Καταρχήν παρουσιάστηκαν τα στοιχεία, δεν θα τα πω και εγώ, θα αναφέρω μόνο ότι ο ΙΕΛΚΑ λέει για 363 σακούλες κατά κεφαλή, η Βιομηχανία λέει 200, η Ε.Ε. λέει 240, εμείς έχουμε εκτιμήσεις ότι μπορεί και 500 να είναι αλλά ας πούμε ότι δεν έχει σημασία, η ουσία είναι είτε 200 είτε 500 πούμε, οι λεπτές πλαστικές σακούλες μέχρι το 2019 πρέπει να μειωθούν 55% – 82 %, ανάλογα το σενάριο. Μέχρι το 2025 πρέπει 80% – 92%, δεν μαλώνουμε αν θα είναι 500 ή 200. Αν είναι 500 πρέπει να μειωθεί 92%, αν είναι 200 πρέπει να μειωθεί 80%. Η ουσία είναι ότι πρέπει να μειωθεί πάνω από 80%. Αυτή είναι η ουσία. Είναι τεράστια διότι η χώρα μας είναι από τις χώρες εκείνες με τη σημαντική κατά κεφαλή κατανάλωση. Άρα λοιπόν πρέπει να πάμε σε ένα μέτρο για να το πετύχουμε πιο γρήγορα για να πιάσουμε το στόχο από τη Δανία που ήδη τον έχει πιάσει.

Τι θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας για το ύψος του τέλους, που εμείς προτείνουμε τα 10 λεπτά. Θα πρέπει να έχει μεγάλη ποσοστιαία μείωση να πετύχουμε. Άρα θα πρέπει να είναι κάπως πιο αυξημένο. Θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι το μέσο κόστος μιας πλαστικής σακούλας για την τοποθέτηση απορριμάτων σήμερα που ο κόσμος αγοράζει λίγο τη σακούλα για τα σκουπίδια, την αγοράζει κατά μέσο όρο 9 λεπτά το τεμάχιο. Εάν εμείς βάλουμε ένα τέλος 2 λεπτά μόλις βλέπει ότι αν δεν πάρει την πλαστική σακούλα με 2 λεπτά θα πρέπει να πάρει τη σακούλα με 9 λεπτά των σκουπιδιών, θα πει ότι είναι πιο φθηνή θα τα δώσω τα 2 λεπτά. Αμφιβάλλω για την επιτυχία του μέτρου των 2 λεπτών στη χώρα μας διότι αυτή είναι η νοοτροπία. Τα 9 λεπτά που είναι το κόστος των σκουπιδιών μας δείχνουν ένα ύψος που πραγματικά ο καταναλωτής θα το ζυγίσει για το τέλος.

Επίσης, θα πρέπει να είναι απολύτως σαφές για τους καταναλωτές ότι το τέλος που δίνουν είναι ανταποδοτικό, αλλιώς είναι φόρος. Άλλος ένα φόρος που θα πάμε να καλύψουμε άλλες τρύπες. Επίσης καλύτερα να είναι λίγο παραπάνω το τέλος τώρα στην αρχή παρά να αναγκαστούμε να το ανεβάσουμε μετά.

Άρα, λοιπόν, λαμβάνοντας υπόψη όλα αυτά προτείνουμε, ότι οι σακούλες οι πλαστικές 15 – 50 λεπτά να είναι το τέλος 10 λεπτά, μαζί με το ΦΠΑ που θα δούμε. Το ΥΠΟΙΚ επέμενε ότι μάλλον θα πρέπει να είναι και το ΦΠΑ μέσα, άρα στην ουσία το τέλος είναι 8 λεπτά συν ΦΠΑ. Αλλά εν πάση περιπτώσει 10 μαζί με το ΦΠΑ, 10 θα είναι για τη χάρτινη σακούλα και 6 λεπτά για την κομποστοποιήσιμη που όπως είπαμε στην ουσία δεν είναι τέλος, είναι το κόστος της κομποστοποιήσιμης σακούλας. Πού μπορεί να εισπράττεται το τέλος; Εάν το τέλος εισπράττεται στο μεγάλο του βαθμό στις ίδιες τις αλυσίδες των σουπερμάρκετ και αποδίδεται

αμέσως στον καταναλωτή, έχουμε πολλά ωφέλη με την έννοια ότι οι αλυσίδες είναι οργανωμένα συστήματα, μπορούν να παρακολουθήσουν, έχουν τον χώρο να έχουν τα διαθέσιμα εναλλακτικά μέσα μεταφοράς και να δίνουν, υπάρχει όλο το know how και η τεχνογνωσία με τα δώρα που δίνουν όλες οι αλυσίδες με μια καρτέλα που αν κολλήσεις 30 κουπονάκια πάνω σου δίνει ένα δωράκι, τώρα θα σου δίνει μια πάνινη τσάντα, θα σου δίνει ένα διχτάκι ή το ο,τιδήποτε. Άρα μπορούμε να δούμε ένα μεγάλο μέρος του τέλους πραγματικά να το παίρνει πίσω ο καταναλωτής μέσα από τις αλυσίδες σουπερμάρκετ δια νόμου και αυτό μπορεί να ελέγχεται. Έτσι όλοι οι καταναλωτές θα μπορούμε να το ελέγξουμε.

Στα μικρά καταστήματα όμως τώρα και στις λαϊκές αγορές, εκεί που οι σακούλες δεν είναι καν επώνυμες συνήθως, είναι ανώνυμες σακούλες, εκεί έχουμε θέμα. Εκεί πράγματι μπορεί να αναπτυχθεί ένα παραεμπόριο, ένα λαθρεμπόριο, μια μαύρη αγορά πλαστικής σακούλας και εκεί θα πρέπει να δούμε πώς μπορεί να εισπραχθεί. Η γνώμη μας είναι ότι πρέπει να εισπραχθεί και εκεί κανονικά το τέλος και να αποδίδεται πάλι, ακόμα και ένας που πουλάει στη λαϊκή αγορά πατάτες, θα μπορούσε να έχει σε ένα καρφί και τόσες τσάντες και να λέει σου δίνω ένα κουπονάκι και σου δίνω πίσω κτλ κάθε τόσο. Θα μπορούσε θεωρητικά. Εναλλακτικά θα μπορούσαμε να δούμε να εισπράττεται αυτό το τέλος από τη Βιομηχανία. Ξέρω ότι δεν το θέλει η Βιομηχανία, αλλά είμαστε ανοιχτοί να συζητήσουμε πώς θα μπορούσε να εισπραχθεί αυτό το τέλος αποτελεσματικά.

Τώρα, για το τέλος των 10 λεπτών πιστεύουμε ότι θα έχει ως άμεση συνέπεια την δραστική μείωση της χρήσης της πλαστικής σακούλας από το πρώτο έτος κατά 60% στους καταναλωτές που θα έρχονται σε επαφή με αυτό το τέλος. Όμως όπως είπαμε επειδή δεν μπορεί να εφαρμοστεί αμέσως στο σύνολο της αγοράς, άρα η 60% μείωση θα αφορά το κομμάτι των καταναλωτών που έρχονται σε επαφή με τέλος. Άρα λοιπόν δεν θα εφαρμοστεί αμέσως η συνολική πολιτική, αλλά θα πάει σταδιακά και γι' αυτό κάναμε διάφορα σενάρια και σας δείχνω τα σενάρια από το 2017 έως το 2025 για να πιάσουμε το στόχο ανάλογα με το πόσο μειώνεται στον καταναλωτή 60%, 70%, 89% ή το ποσοστό που αγγίζει τους καταναλωτές το τέλος, ξεκινά από το 60% της αγοράς για να φτάσει στο 84% και τότε με σενάρια 200 σακούλες κατά κεφαλή, 350 ή 500, ας πούμε τις 350 σαν πιθανό σενάριο μπορούμε να πιάσουμε το 2025 με αυτό το σενάριο, κάτω από 90 σακούλες κατά κεφαλή κατανάλωση και από κάτω βλέπουμε ποια θα είναι τα έσοδα ανάλογα με την κατανάλωση κλασικής, πλαστικής σακούλας.

Πού πηγαίνει τώρα το τέλος. Προτείνουμε ένα πολύ μεγάλο μέρος του τέλους, της τάξεως του 70%, το συζητάμε, να αποδίδεται από το ίδιο το λιανεμπόριο στους καταναλωτές. Πρέπει ο καταναλωτής όταν το δίνει να παίρνει και ένα κουπονάκι, με 30 σακούλες που θα αγοράσει με 10 λεπτά τέλος, θα πάρει μια πάνινη τσάντα, θα πάρει ένα διχτάκι, με 200- 300 σακούλες θα πάρει ένα καρότσι, κ.ό.κ. άρα λοιπόν το ίδιο το μέσο και το δώρο που παίρνει από αυτό το τέλος, τον βοηθά να ξεπεράσει

και την επόμενη χρονιά να πάρει πολύ λιγότερες πλαστικές σακούλες απ' το ίδιο σουπερμάρκετ.

Άρα, λοιπόν, σιγά - σιγά εκπαιδεύονται οι καταναλωτές κυρίως μέσα από τις αλυσίδες. Το υπόλοιπο 25% προτείνουμε να πάει στον ΕΟΑΝ ή στο Πράσινο Ταμείο, το ξέρουμε το 97% αλλά με μία νομοθετική ρύθμιση δεν είναι πρόβλημα αυτό, αν μπει στην εναρμόνιση ότι αυτό το τέλος εξαιρείται από το 97% θα μπορούσε να γίνει με νομοθετικό τρόπο, άρα δεν αποκλείουμε και το Πράσινο Ταμείο εμείς, με την προϋπόθεση ότι θα διασφαλίσουμε ότι δεν θα πηγαίνουν στη «μαύρη τρύπα». Εν πάση περιπτώσει, Πράσινο Ταμείο, ΕΟΑΝ, ένας δημόσιος φορέας ο οποίος θα παίρνει τα λεφτά για να τα αξιοποιήσει, ένα 25%, 30 θα παίρνει και το 25% θα το αξιοποιεί με προγράμματα ενημέρωσης, με συνεργασίες με την Τοπική Αυτοδιοίκηση κτλ και ένα μέρος υποχρεωτικά του τέλους, 5% που μεταφράζεται σε κάποια εκατομμύρια, θα πρέπει να πηγαίνει απευθείας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση για αποδεδειγμένες δράσεις για τα σκουπίδια.

Άρα, λοιπόν, επανέρχομαι στο θέμα της επιδότησης. Νομίζω ότι δεν πρέπει να μπορούμε στη λογική της επιστροφής τέλους προς τη Βιομηχανία, άρα πρέπει να κάνουμε άλλα διαρθρωτικά μέτρα για να βοηθηθεί η Βιομηχανία. Σκεφτείτε ότι υπάρχουν Βιομηχανίες που αν μπει το τέλος, θα ωφεληθούν από την πρώτη στιγμή. Οι Βιομηχανίες για παράδειγμα που παράγουν σακούλες για τα σκουπίδια θα αυξηθεί η δουλειά τους. Δηλαδή για ποια επιστροφή του τέλους μιλάμε για αυτούς; Θα πουλήσουν παραπάνω αυτοί. Εκείνοι που θα πληγούν είναι αυτοί που φτιάχνουν τις κλασικές σακούλες που πουλιούνται σήμερα στα σουπερμάρκετ. Αυτές θέλουμε να βοηθήσουμε και πιστεύω πως αν μπορέσουμε να οργανώσουμε γρήγορα αυτές τις αλλαγές και τις διαρθρωτικές πολιτικές, νομίζω ότι η Βιομηχανία που λέμε ότι θα πληγεί θα βγει κερδισμένη από αυτή την ιστορία, διότι θα παράγει πολύ πιο ακριβές κομποστοποιήσιμες σακούλες, άρα μεγαλύτερους τζίρους, θα παράγει σακούλες πολλών χρήσεων πλαστικές και θα μπορεί να επεκταθεί και σε άλλα προϊόντα, χωρίς να χρειάζεται τέτοια τρομερή τεχνολογική προσαρμογή. Μπορεί να γίνει πολύ γρήγορα από τη Βιομηχανία, είναι πάρα πολύ ευέλικτη η Βιομηχανία, είναι εδώ ο κύριος Κασελίμης και υπόλοιποι εκπρόσωποι και μπορούν να μας το πουν, αν μπορούν να προσαρμοστούν γρήγορα.

Επίσης, η ιστορία αυτή με την πλαστική σακούλα μπορεί να βοηθήσει και είναι ευκαιρία να προχωρήσουμε και την πολιτική για τη διαλογή στην πηγή των οργανικών που είναι στόχοι του ΕΣΔΑ. Είναι ευκαιρία, συνδέεται με την πλαστική σακούλα και πρέπει να το συνδέσουμε και είναι μεγάλη ευκαιρία τώρα και η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να πάρει το θέμα της πλαστικής σακούλας και να πει πάει μαζί με την πηγή στην διαλογή των οργανικών που θα βοηθήσει και την ανακύκλωση, θα καθαρίσει τον μπλε κάδο και τον πράσινο κάδο, άρα μπορούμε να κάνουμε ανακύκλωση και στον πράσινο κάδο αύριο και πολλές άλλες θετικές παρενέργειες. Για εμάς είναι η σημαντικότερη πολιτική για τη διαχείριση των αποβλήτων η

διαλογή στην πηγή των οργανικών και είναι πολύ μεγάλη ευκαιρία τώρα με την πλαστική σακούλα να προχωρήσουμε και αυτή την πολιτική.

Κάποιες παρατηρήσεις θα ήθελα σε σχέση με το τέλος. Για εμάς πρέπει να είναι μόνιμο. Δεν έχει νόημα να το σταματήσουμε. Όπου σταμάτησε επανήλθε η προηγούμενη συνήθεια. Σε σχέση με τους εργαζόμενους στη Βιομηχανία που άκουσα ότι είναι 900 συν κάτι χιλιάδες, μα η Βιομηχανία δεν είναι ο τζίρος τους όλος στην πλαστική σακούλα που θα μειωθεί, σε πολλές Βιομηχανίες πολύ μικρό μέρος του τζίρου αφορά την πλαστική σακούλα άρα το σύνολο δεν είναι 900 και άλλες τόσες χιλιάδες που κάνουν κάποιες μέρες τη διαλογή, εν πάση περιπτώσει θα το βρούμε πόσοι είναι οι εργαζόμενοι. Πιστεύουμε δεν θα χαθούν θέσεις εργασίας αν προχωρήσουμε συντεταγμένα σε τέτοιες αλλαγές.

Το θέμα το ΦΠΑ πρέπει να ρυθμιστεί και εγώ δεν θα ήθελα να υπάρχει ΦΠΑ σε αυτό το τέλος διότι δεν είναι ανταποδοτικό. Ο κόσμος πληρώνει. Όμως αν δεν μπορεί να γίνει αλλιώς θα μπει και το ΦΠΑ και βέβαια το θέμα με τις διαφορετικές τιμές στους εισαγωγείς και στους παραγωγούς δεν έχει καλή λογική βάση. Ο εισαγωγέας πράγματι έχει πολύ μικρό λειτουργικό κόστος, πολύ μικρότερο από τον παραγωγό. Ναι αλλά αγοράζει από μια Βιομηχανία του εξωτερικού η οποία έχει μεγάλο κόστος όπως η Βιομηχανία η ελληνική. Άρα λοιπόν το προϊόν που αγοράζει είναι πολύ πιο ακριβό, άρα θα το πουλήσει και πιο ακριβά. Η Βιομηχανία το παράγει με ένα μεγαλύτερο κόστος αλλά έχει το κέρδος και ρυθμίζει, ξέρει τι τιμή θα το πουλήσει για να μπορεί να είναι ανταγωνιστική. Άρα εδώ πέρα δεν υπάρχουν μεγάλες διαφορές στον ανταγωνισμό, θα πλήξουμε τον ανταγωνισμό, θα έχουμε άλλα προβλήματα ανταγωνισμού μετά, εάν μπει διαφορετικό τέλος στους εισαγωγείς ή στους παραγωγούς και θα μπούμε με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και θα μας τσακίσουν, το ξέρω, το έχουμε ζήσει σε πάρα πολλές ιστορίες και θα πρέπει να το αποφύγουμε εν τη γενέσει για να μην μπούμε σε μια διαδικασία τέτοια.

Αυτά απ' τη μεριά μου. Συγγνώμη αν τράβηξα λίγο παραπάνω. Σας ευχαριστώ πολύ. Η συζήτηση τώρα ανοίγει. Εγώ θα ήθελα οποιοσδήποτε θέλει να κάνει μικρή τοποθέτηση, να κάνει ερωτήσεις, να γίνει διάλογος και μεταξύ των συνομιλητών. Θα έλεγα οι συνομιλητές από τους Συνδέσμους και όποιοι άλλοι έχουν τοποθετηθεί μήπως έρθουν στο πάνελ για να είναι κατευθείαν στο μικρόφωνο για να μπορούν να απαντούν.

Στρογγυλό Τραπέζι

Δίνω τον λόγο σε όποιον θέλει να κάνει μια μικρή τοποθέτηση, ερώτηση, κτλ. Στον κύριο Λέκκα.

ΛΕΚΚΑΣ: Αγαπητέ Φίλιππε, κυρίες και κύριοι,

πολλά και διάφορα σημαντικά, λιγότερο σημαντικά με διάφορες προσεγγίσεις. Καταρχήν έχω μια απορία ρητορική. Ποια είναι η κατάσταση με την

πλαστική σακούλα σήμερα στον τομέα της ανακύκλωσης που είναι αναπτυγμένος στην Ελλάδα. Δουλεύουν 32 ΚΔΑΥ. Τί γίνεται με την πλαστική σακούλα; Η πλαστική σακούλα ανακυκλώνεται σε κάποιο ποσοστό με το φιλμ, παίρνει τον δρόμο της ανακύκλωσης, δεν πληρώνει κανείς εισφορά για τη σακούλα. Για τη σακούλα την πληρώνει το χαρτί, τα άλλα πλαστικά, το σκληρό πολυαιθυλένιο που είναι κυρίως στα απορρυπαντικά ή το PET που είναι τα αναψυκτικά, το γυαλί και τα μέταλλα το αλουμίνιο και ο λευκός σίδηρος. Δηλαδή πριν πάμε σε όλα αυτά τα πολύπλοκα και τα ωραία που λέτε γιατί να μην κάνουμε το εξής, είναι εδώ και από το Υπουργείο ή και τον ΕΟΑΝ, να στείλει κάποιο γράμμα ο ΕΟΑΝ, ο Πρόεδρος του, στα σουπερμάρκετ και να του πει *«κοιτάξτε κύριοι, από αύριο θα δίνετε εισφορά για τα πλαστικά που χρησιμοποιείτε για να συσκευάσετε τα προϊόντα που πουλάτε»* όπως πληρώνουν όλα τα άλλα τα πλαστικά. Είναι 50 – 60 ευρώ ο τόπος, δεν είναι και πολλά. Θα είναι κάνα εκατομμύριο αν το υπολογίζω σωστά, θα έρθω στα νούμερα πιο μετά. Που σημαίνει αμέσως ότι αυτόματα δημιουργείς μια δυναμική μείωσης των σακουλών. Αυτή είναι και η έννοια της *directivas* κτλ. Μη χανόμαστε σε πολύπλοκα... κάνουμε πολύ πολύπλοκες και ωραίες σκέψεις οι Έλληνες και φεύγουμε πάντα από το κεντρικό θέμα.

Όλα τα υλικά συσκευασίας σήμερα πληρώνουν εισφορά για την ανακύκλωση. Τόσα ευρώ τον τόνο, 60 ευρώ το πλαστικό τον τόνο, 55 το χαρτί, τόσο το γυαλί κτλ. Τα πλαστικά που χρησιμοποιούνται για σακούλες, που γίνεται μια συσκευασία στο σουπερμάρκετ των προϊόντων που πουλάνε δεν πληρώνουν παρά τη διαμαρτυρία που έχουν κάνει τα συστήματα

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου: Πληρώνει η Βιομηχανία για τις σακούλες....

ΛΕΚΚΑΣ: Δεν πληρώνει η Βιομηχανία για τις σακούλες. Δεν πληρώνουν κανένα. Αυτό για να ανακυκλωθεί παίρνει λεφτά από τα άλλα υλικά.

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

ΛΕΚΚΑΣ: Όχι, διότι τα σουπερμάρκετ είπαν «εμείς νομίζουμε ότι εξαιρούμαστε» και η Ελληνική Διοίκηση δεν τους έστειλε ένα γράμμα να τους πει, *«κύριοι, δεν εξαιρείστε»*. Καταλάβατε, είναι τόσο απλό. Δηλαδή κάνουμε λάθος στην επικεφαλίδα και θέλουμε να λύσουμε τις σημειώσεις με τα μικρά γράμματα. Να λοιπόν κύριε Φίλιππε και ΕΟΑΝ αν θέλετε να αρχίσουμε να μειώνουμε πρακτικά τη σακούλα. Αυτό αν βάλεις μια δυναμική τέτοιας χρέωσης περα του ότι η χρέωση... το πόσο θα πληρώνει δεν είναι η «κολοκυθιά», δεν είναι ανεξάρτητη μεταβλητή να λέει ο καθένας τόσα λεφτά, τουλάχιστον αυτό που κάναμε εμείς επί δέκα χρόνια, έκανα εγώ επί δέκα χρόνια στο **PILOT PLANT** του Αμαρουσίου, βρήκαμε για κάθε υλικό πόσο κοστίζουν όλα τα στάδια της ανακύκλωσης μείον τα χρήματα που εισπράττουμε από την πώληση, μένει ένα κόστος και αυτό το μοιράζεις ανά τόνο. Δηλαδή, δημιουργείς και μια δυναμική να χρησιμοποιήσουν και υλικά για σακούλες για ευκολότερη ανακύκλωση. Ενδεχόμενα θα πουν όλοι θέλουμε high density

polyethylene που πουλιέται με μεγαλύτερη τιμή και όχι low density polyethylene. Δηλαδή σε ενδιαφέρει να βάλεις τις δυναμικές, εκεί που να ασχολιόμαστε βάλουμε έναν φόρο και να δούμε πώς να τον μοιράσουμε.

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

ΛΕΚΚΑΣ: Άλλο αυτό. Όταν αγοράζετε την coca cola δεν πληρώνετε χώρια την coca cola και χώρια το υλικό που θα ανακυκλωθεί. Είναι μέσα στην τιμή βεβαίως. Αλλά κάποιος πρέπει να αποδώσει την εισφορά. Η Coca Cola, η 3E αποδίδει την εισφορά... σήμερα δεν αποδίδει... θα το πούμε πάρακάτω... είναι σωστή η ερώτησή σας αλλά μην το μπλέκετε. Ας πούμε ότι το πληρώνει δεν το πληρώνει αυτός που αγοράζει, μπορεί να θέλει να το κάνει δώρο το σουπερμάρκετ, πρέπει αυτός που συσκευάζει προϊόν και βάζει υλικό συσκευασίας που μετά θα γίνει απόβλητο, πρέπει να πληρώσει για την ανάκληση και ανακύκλωση αυτού του υλικού. Είναι γνωστό...

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

ΛΕΚΚΑΣ: Εντάξει αλλά πότε; Από το 2003 κάνουμε ανακύκλωση. Εκεί που πάμε να κάνουμε νομοθετικές ρυθμίσεις μπορούμε να πάρουμε απλές διοικητικές αποφάσεις και να μην απασχολούμε και το Κοινοβούλιο. Λοιπόν αυτό δημιουργεί την δυναμική και των ποσοτήτων που χρησιμοποιούν, τις μειώνει αμέσως και χρησιμοποιείς τέτοια υλικά συσκευασίας που ανακυκλώνονται εύκολα γιατί έχεις λιγότερο κόστος. Η ανακύκλωση έχει ένα κόστος, όσο να ανακτήσεις από αυτά που πουλάς....

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Το πιο εύκολα ανακυκλώνεται πώς το εννοείτε;

ΛΕΚΚΑΣ: Να μην έχεις δύο ποιότητες πλαστικών πάνω σε μία συσκευασία. Να έχει κολλήσει low density και high density, δηλαδή να είναι ευκολοανακυκλώσιμο.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Μιλάτε για multilayers...

ΛΕΚΚΑΣ: Εντάξει με ρωτήσατε και σας έδωσα ένα παράδειγμα.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): ... οι σακούλες είναι high density

ΛΕΚΚΑΣ: Έχει και low density...

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Βεβαίως αλλά σε ένα πολύ μικρό ποσοστό... είναι για λόγους κόστους...

ΛΕΚΚΑΣ: Να πούμε όμως ότι δεν μπορείτε να πείτε εσείς ότι αν είναι όλα high density που είναι πιο εύκολα ανακυκλώσιμο και τα high density τα κυνηγάνε όλοι, έτσι;

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Θα διαφωνήσω. Ότι είναι πιο εύκολα ανακυκλώσιμο; Όχι δεν το δέχομαι.

ΛΕΚΚΑΣ: Το high density σήμερα στα ΚΔΑΥ πιάνει πολύ καλύτερες τιμές από το low density. Τι να σας πω τώρα...

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Ίσως μπερδεύουμε κάτι. Την σκληρή με την εύκαμπτη συσκευασία. Στην εύκαμπτη συσκευασία υπάρχει και high density κατά πολύ μεγάλο ποσοστό και low density.

ΛΕΚΚΑΣ: Έχετε δίκιο σε αυτό. Αλλά παρόλα αυτά αν ξέρει κάποιος ότι σε όλες τις σακούλες είναι high density και δεν έχει καθόλου low density μέσα μπορεί να δώσει και 10 – 20 ευρώ παραπάνω. Θα του πει όλες αυτές οι μπάλες είναι high density δεν έχει καθόλου low density. Εγώ αν ήμουν πλαστικατζής θα του έδινα κάτι παραπάνω. Γιατί και τα προϊόντα που θα έφτιαχνα από τα ανακυκλώσιμα θα ήξερα ότι αν ξεκινούσα από high density θα ήταν καλύτερο. Πάντως αυτό σαν δυναμική δουλεύει και στις ποσότητες και στο ευκολοανακυκλώσιμο.

Τώρα ήθελα να πω το εξής. Είπατε ότι οι ποσότητες είναι 1700 τόνοι το μήνα, 20.000 τόνοι το χρόνο. Το επιβεβαιώνετε εσείς η Βιομηχανία; Εγώ επειδή κάνω αναλύσεις και όταν λέμε αναλύσεις 100 τόσα δείγματα στην Αττική έχω κάνει, με confidence interval, με στατιστική, αρκετά αξιόπιστα, βρίσκω φιλμ στα σκουπίδια πολύ περισσότερο από τόσο και το φιλμ είναι κατά 90% σακούλες. Ας το αφήσουμε ανοιχτό. Μπορεί να έχω κάνει εγώ λάθος. Τα στοιχεία μου τα έχω δημοσιεύσει....

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): ...δεν είναι έτσι κύριε Λέκκα... Δεν είναι τόσα...

ΛΕΚΚΑΣ: Τόσο είναι η παραγωγή σας. Τα εισαγόμενα;

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Εμείς μιλήσαμε για αυτά τα οποία παράγουμε εμείς.

ΛΕΚΚΑΣ: Α! Επομένως δεν είναι 1700 ανά μήνα αν είναι τα εισαγόμενα άλλο τόσο.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Μα ήμουν σαφής. Μιλάει για τα στοιχεία που έδωσε η Βιομηχανία της εγχώριας παραγωγής.

ΛΕΚΚΑΣ: Άρα δεν είναι 20.000 τόνοι. Είναι 50.000 τόνοι με τα εισαγόμενα.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Όχι. Δεν είναι οι εισαγωγές τόσες πολλές.

ΛΕΚΚΑΣ: Εντάξει. Πάντως το νούμερο είναι διαφορετικό γιατί το βρίσκω στις αναλύσεις. Τι να σας πω. Μπορεί να είμαι εγώ λανθασμένος. Αλλά τα στοιχεία μου δίνουν, όταν έχεις 90 δείγματα δουλεύει η στατιστική και τα ίδια τα στοιχεία σου δείχνουν την αξιοπιστία τους και έχουν κάποια αξιοπιστία.

Τώρα θα ήθελα να πω το εξής. Δείξατε στοιχεία για ποιες χώρες πληρώνουν ή έχουν τέλος. Στην Ελλάδα στο LIDL τις αγοράζουμε τις σακούλες. Εγώ θα περίμενα σήμερα να δω και όλοι οι υπόλοιποι, ένα συγκριτικό στοιχείο στο LIDL που αγοράζουμε τις πλαστικές σακούλες και στον Βερόπουλο ή στον Σκλαβενίτη που δεν τις αγοράζουμε πόση είναι η κατανάλωση πλαστικού ανά κεφαλή ή ανά

εκατομμύριο τζίρου. Να ένα στοιχείο που θα μας φωτίσει και θα οδηγήσει το μυαλό μας σωστά. Έχει στοιχεία το LIDL. Πόσα πλαστικά χρησιμοποιεί αυτό;

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Έχουμε ζητήσει απ' τις αλυσίδες να μας δώσουν στοιχεία και δεν μας δίνουν στοιχεία εύκολα...

ΛΕΚΚΑΣ: Δεν τα παραδέχονται αυτά τα πράγματα εύκολα. Πες τα μου εμένα να στα βρω εγώ τα στοιχεία.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Τα έχω ζητήσει από την Ένωση και δεν τα έχω πάρει εδώ και μήνες και από τον Ραζή και από... τα έχω ζητήσει.

ΛΕΚΚΑΣ: Να τους τα ζητήσω εγώ σαν Λέκκας, σαν άτομο.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Υπήρχαν στοιχεία και τα έχω ζητήσει αλλά δεν τα έχω πάρει. Και από τις αλυσίδες έχουμε ζητήσει. Παρόλα αυτά κάναμε μια συγκριτική στα LIDL και βρέθηκε ότι είναι χαμηλότερη η κατανάλωση στα LIDL.

ΛΕΚΚΑΣ: Όταν δεν κάνουμε μια δουλειά το εύκολο είναι να πούμε για τις δυσκολίες που είχαμε. Υπάρχει όμως και ένας τρόπος να την κάνουμε και να βρούμε το στοιχείο.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Η ανάλυση που κάναμε μια φορά ήταν πολύ ενδεικτική. Είναι σαφώς πιο χαμηλή η κατανάλωση στα LIDL, όμως δεν μπορείς να βγάλεις συμπέρασμα για όλη την Ελλάδα, γιατί τα LIDL είναι πολύ ειδική περίπτωση και ο άλλος το ξέρει και έχει διαδοθεί. Δεν περιμένουμε από τη μια στιγμή στην άλλη....

ΛΕΚΚΑΣ: Τι λες τώρα Γιατί είναι ειδική περίπτωση;

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

ΛΕΚΚΑΣ: Όχι γενικά. Συγκριτικά. Εκεί που το αγοράζουν πόσο μειώθηκε. Πόσο είναι λιγότερο. Εγώ δεν πηγαίνω σουπερμάρκετ. Ελάχιστες φορές. Αλλά όταν πηγαίνω στο LIDL τώρα τελευταία 3 – 4 φορές, είδα ότι αγοράσαμε 1 – 2 τσάντες. Όταν πάμε στον Βερόπουλο φεύγουμε με 12 τσάντες. Καταλάβατε; Θα ήθελα να το δω αυτό σε στοιχεία.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Αγοράσατε με μία σχετικά μια χαμηλή χρέωση.

ΛΕΚΚΑΣ: Ναι. Ούτε που κατάλαβα, η γυναίκα μου πλήρωσε, εν πάση περιπτώσει τις πληρώσαμε. Θέλω να δω δηλαδή αυτό το πράγμα. Να ξεκινήσουμε από τα πρακτικά. Δηλαδή φάγαμε όλο το πρωινό πώς θα μοιράσουμε τα λεφτά από το τέλος ας πούμε, τα 50, 60, 70 εκατομμύρια, όλοι ένα τέλος φαντάζονται στην Ελλάδα και έναν φορέα να το διαχειριστούν. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Ο σκοπός είναι να βάλουμε μια δυναμική να μειωθούν η σακούλες για να προστατευθεί το περιβάλλον. Δεν πρέπει οτιδήποτε κάνουμε, όποια σκέψη παράγουμε να μη ξεχνάμε ποιος είναι ο στόχος. Όλα αυτά έχουν σκοπούμενη χρήση, έχουν σκοπούμενο στόχο να μειωθεί η πλαστική σακούλα και να προστατευθεί το περιβάλλον.

Τώρα αυτό που είπατε θα μπορούσε κάλλιστα ούτε τέλος ούτε τίποτα. Να πληρώνεις τη σακούλα και από εκεί και πέρα ο άλλος θα το βρει για να μην πληρώνει ή θα πάρει λιγότερες ή θα πάρει και καθόλου θα πάει με το διχτάκι του.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου):...

ΛΕΚΚΑΣ: Όχι , όχι. Άλλο να την πληρώνεις εκεί και άλλο... όλοι φαντάζονται στην Ελλάδα πώς θα βάλουν στον γενικό πληθυσμό κάποιο τέλος για να μαζεύουν κάποια χρήματα. Πρέπει να τελειώσει αυτό. Ξέρετε πόσα γκρουπ σχεδιάζουν και βάζουν τέλη εδώ και τέλη εκεί, τέλη παραπέρα;

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου):: Διαφωνώ.

ΛΕΚΚΑΣ: Διαφωνείστε όσο θέλετε....

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Εγώ θέλω να συνεχιστεί η δουλειά μου. Δεν θέλω λεφτά από κανέναν.

ΛΕΚΚΑΣ: Έτσι μπράβο...

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Όταν έρχεται λοιπόν ο Νόμος και μου επιβάλλει κάποιους κανόνες πάνω στη δουλειά μου, πρέπει να διεκδικήσω και εγώ τα συμφέροντά μου μέσα στα πλαίσια του νόμου. Δεν μπορείτε λοιπόν εσείς να μου λέτε εγώ που έχω κάνει μία προσπάθεια και έφτιαξα το ένα και το άλλο έρχεται ένας Νόμος που μου το καταργεί και μου λέτε εσείς μετά τι με ενδιαφέρει εμένα το τέλος του Κασελίμη. Γιατί; Εγώ έχω επενδύσει σε αυτή, όταν λέω εγώ δεν το προσωποποιώ, μιλάω για....

ΛΕΚΚΑΣ: Κύριε Κασελίμη, το ύφος σας δεν μου αρέσει. Δεν επιτέθηκα προσωπικά σε εσάς.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ (εκτός μικροφώνου): Να τελειώσω. Υπάρχουν επενδύσεις αυτή τη στιγμή...

ΛΕΚΚΑΣ: Δεν θα κάνετε bullying στην άποψή μου. Πείτε ήρεμα ό, τι θέλετε να πείτε.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ: Όχι βέβαια. Εντάξει, εντάξει. Ο τόνος μου είναι και ζητώ συγνώμη. Υπάρχουν επενδύσεις αυτή τη στιγμή στην Βιομηχανία των πλαστικών οι οποίες επιδοτούνται και έρχεται ο Νόμος από την άλλη πλευρά και λέει αύριο το πρωί σταματάς. Πρέπει λοιπόν αυτά να τα δούμε ολοκληρωτικά. Δεν μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι η Βιομηχανία κανένα τέλος, κανένα αυτό, κανένα το άλλο. Εγώ δεν θέλω τέλος. Δεν θέλω ούτε ένα λεπτό από τις σακούλες. Δεν θέλω να διαταραχθεί η ισορροπία που έχω στη δουλειά μου. Αυτό θέλω. Αν λοιπόν ο νόμος για περιβαλλοντικούς λόγους κτλ πρέπει να πάρει κάποια μέτρα το σέβομαι αλλά τα μέτρα κύριε Λέκκα πρέπει να είναι ισορροπημένα.

ΛΕΚΚΑΣ: Αυτό που λέτε, αν η εξέλιξη των πραγμάτων κάνει ζημιά σε κάποιο παραγωγικό τομέα, υπάρχουν οι μεταβατικές περίοδοι και υπάρχουν και οι επιδοτήσεις όπως γίνεται στην αγροτική παραγωγή,

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ: Και τότε πού διαφωνούμε;

ΛΕΚΚΑΣ: Άλλο είναι αυτό και άλλο το τέλος.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ: Βαφτίστε το αλλιώς...

ΛΕΚΚΑΣ: Εν πάση περιπτώσει εγώ πιστεύω ότι πρέπει να την αγοράζει τη σακούλα ο πελάτης και να πληρώνουν εισφορά για την ανακύκλωση και το πράγμα θα πάρει τον δρόμο του. Καταλάβετε; Τώρα εάν κρίνει η κυβέρνηση ότι βάλλεται ένας κλάδος οφείλει να τον προστατεύσει, αυτό είναι μία άλλη κουβέντα. Αλλά εμένα με ενοχλεί για ιδεολογικούς λόγους να βλέπω σοβαρούς ανθρώπους με σκέψεις πολύπλοκες που μπορούν να σου σχεδιάσουν διυλιστήρια, να φαντάζονται πώς θα μοιράσουν τα τέλη και τα τέτοια όταν κάναμε τον Νόμο...

Γ. ΣΠΑΝΟΣ (ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ TERRA NOVA) : Με κάποιο τρόπο πρέπει όμως να διαχειριστούν αυτά τα χρήματα.

ΛΕΚΚΑΣ: Κύριε Σπανέ όταν ήμουν στην επιτροπή που φτιάξαμε τον νόμο το 2001 τον 2939 από το 1993 έως το 2001, υπήρχε κάποιο μέλος της Επιτροπής που ήρθε μια μέρα και είπε τα υπολόγισα είναι 600 – 700 δισεκατομμύρια δραχμές, δύο δισεκατομμύρια ευρώ δηλαδή οι εισφορές για την ανακύκλωση. Εγώ τα είχα υπολογίσει 6 - 7 δισεκατομμύρια που σήμερα είναι 20 εκατομμύρια για τις συσκευασίες. Καταλάβετε; Πρέπει δηλαδή να είμαστε λίγο προσεχτικοί με αυτές τις θεωρήσεις για να είμαστε στο στόχο.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ: Δεν βλέπω το λάθος πού είναι.

ΛΕΚΚΑΣ: Τώρα σε έναν κλάδο που έχει τζίρο πόσο είπατε, 20 εκατομ. θα βάλουμε τέλος 75 εκατομ.; Το θεωρείτε σωστό; Σε ποια χώρα γίνεται αυτό; Πού βρισκόμαστε; Τι είναι αυτά τα πράγματα;

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ: Εγώ είμαι εντελώς αντίθετος με αυτό.

ΛΕΚΚΑΣ: Άρα συμφωνείτε. Μη με διακόπτετε αφού συμφωνείτε. Αφήστε με να πω το επόμενο.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ: Ναι αλλά δεν αποφασίζουμε εμείς οι δύο.

ΛΕΚΚΑΣ: Ναι αλλά ήρθαμε να πούμε την άποψή μας εδώ. Ένα Φόρουμ έκανε ο Φίλιππος. Δεν είμαστε Υπουργικό Συμβούλιο. Λοιπόν αυτά είχα να πω και εν πάση περιπτώσει βάλτε εισφορά ανακύκλωσης στη σακούλα να μειωθεί κατά 10 – 20 % και θα έχουμε πάει θα έχουμε κάνει το πρώτο βήμα για τα 30 – 40 – 50% που θέλει ο Φίλιππος.

Ευχαριστώ.

Γ. ΣΠΑΝΟΣ : Θέλω να απαντήσω σε δύο πράγματα σε σχέση με την παρουσίασή σου

Φίλιππε, γιατί αναφέρθηκες στη δική μας παρουσίαση. Πρώτον, η πρότασή μας για τη διαχείριση του τέλους είναι πρόταση για διαχείριση ενός ανταποδοτικού τέλους. Όταν το τμήμα ενός τέλους γυρνά σε αυτόν που πλήττεται είναι ανταποδοτικό, και όταν το υπόλοιπο διαχειρίζεται από το κράτος για περιβαλλοντικές δράσεις είναι ανταποδοτικό, διότι το περιβάλλον είναι ένα κεκτημένο όλως των πολιτών. Ιδίως μάλιστα όταν αυτές οι δράσεις σχετίζονται με την προέλευση του τέλους. Εξάλλου και εσύ σε αυτό που πρότεινες είπες το 30% να πάει στο κράτος.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι το εξής γιατί υπήρχε μία ψιλο - αλλοίωση αυτών που λέμε με τον Ανδρέα. Η Βιομηχανία δεν λέμε εμείς ότι πρέπει να στηριχθεί επειδή άλλαξαν τα γούστα του καταναλωτή και αντί για το ροζ φέτος θα είναι της μόδας το πράσινο άρα πάρω αυτής της Βιομηχανίας. Είναι επειδή θα βγει μια Νομοθετική Ρύθμιση η οποία πλήττει κάποια παραγωγική δύναμη της χώρας άμεσα. Αυτό λοιπόν ονομάζεται μέριμνα του κράτους, κάτι το οποίο κάνουν όλα τα αναπτυγμένα κράτη, και κάτι το οποίο δυστυχώς δεν έκανε ποτέ η ελληνική Πολιτεία. Διότι η ελληνική Πολιτεία όπως ξέρουμε όλοι μας κατά το δοκούν έβγαζε κατά καιρούς διάφορα πράγματα χωρίς να την ενδιαφέρει ποιος πλήττεται.

Αυτό ονομάζεται μέριμνα και υπάρχει μια περίοδος των τριών ετών που εμείς θεωρούμε με τους υπολογισμούς που κάναμε, εντάξει εμείς περιβαλλοντικές μελέτες κάνουμε, δεν παράγουμε πλαστικά, που χρειάζεται για να προσαρμοστεί στη νέα κατάσταση η συγκεκριμένη Βιομηχανία, ο συγκεκριμένος Κλάδος για να μην πληγεί. Δεν έχει λοιπόν να κάνει με γούστα. Έχει να κάνει με υποχρέωση του κράτους. Ένα κράτος το οποίο θα μπορούσε να πει κάποιος ότι αν δεν μεριμνήσει για αυτούς που πλήττονται, ουσιαστικά αυθαιρετεί και συμφωνώ με αυτό που είπε ο κύριος Λέκκας πριν ότι αυτό είναι κάτι που θα έπρεπε να γίνει και σε πολλές άλλες περιπτώσεις όλα αυτά τα χρόνια, το οποίο όμως ποτέ δεν γίνεται. Δεν σημαίνει όμως ότι πρέπει να διαιωνιστεί. Αυτή είναι η γνώμη μου.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Μια διευκρίνιση από την κυρία Τριτοπούλου και μετά ο κύριος Μπίθας.

Ε.ΤΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ: Να κάνουμε κάποιες διευκρινίσεις για να είμαστε όλοι στο ίδιο μήκος κύματος γιατί υπάρχουν και διαφορετικοί φορείς και κάποια πράγματα είναι λίγο μπερδεμένα. Καταρχήν σε αυτό που είπε ο κύριος Λέκκας να πούμε ότι η δράση μείωσης της πλαστικής σακούλας είναι στο πλαίσιο πρόληψης και οποιοδήποτε τέλος μπει θα είναι διαφορετικό από τη χρηματική εισφορά που είναι βάση του νόμου 2939. Αυτό που συζητιέται και μάλλον θα προκριθεί και επειδή θέλουμε να εγγραφεται και στο Εθνικό Μητρώο Παραγωγών, οι παραγωγοί της πλαστικής σακούλας δηλαδή οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς βάσει του νόμου 2939 θα εγγράφονται και αυτοί σε συστήματα, θα πληρώνουν την χρηματική εισφορά και επίσης θα καταγράφονται οι ποσότητες στο Εθνικό Μητρώο Παραγωγών.

Αυτό είναι κάτι παράλληλα με το τέλος που συζητάμε για το πλαίσιο πρόληψης μείωσης των ποσοτήτων.

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

Ε.ΤΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ: Εν πάση περιπτώσει θα διευκρινιστεί περαιτέρω. Είναι κάτι ειδικό και είναι κάτι παράλληλο. Δεν είναι το κύριο θέμα της συζήτησης. Να περάσουμε στα υπόλοιπα. Ακούστηκαν πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις, αλλά φορείς όπως ο δικός μας και το Υπουργείο που νομοθετεί θα πρέπει να δούμε τι από αυτά είναι εφικτά και τι μπορεί να γίνει στο πλαίσιο ήδη υπάρχουσας νομοθεσίας.

Να πω ότι η Οδηγία δίνει τρεις δυνατότητες και εδώ βλέπω ότι υπάρχει μία σύγχυση το τι είναι χρέωση πλαστικής σακούλας, τι είναι τέλος και τι είναι φόρος. Θεωρητικά η Οδηγία δίνει δυνατότητα και στα τρία. Χρέωση της πλαστικής σακούλας είναι μία ελάχιστη τιμή της αγοράς, δηλαδή η νομοθεσία λέει ότι η σακούλα θα χρεώνεται 3 λεπτά πχ. Αυτό είναι χρέωση. Το τέλος είναι ανταποδοτικό και θα πρέπει αν θα μπει τέλος να περιγράφεται πλήρως η ανταποδοτικότητά του. Σε περίπτωση που είναι τέλος αυτό υπόκειται σε ΦΠΑ. Δεν μπορούμε να λέμε θα βάλουμε τέλος και δεν θα βάλουμε ΦΠΑ. Δεν γίνεται νομοθετικά.

Το άλλο είναι ο φόρος. Ο φόρος δεν υπόκειται σε ΦΠΑ. Ποια είναι η διαφορά; Το τέλος αξιοποιείται πλήρως προς όφελος του πολίτη δηλαδή ακόμα και αν θα μένει κάποιο ποσοστό στα σουπερμάρκετ ή στους παραγωγούς θα πρέπει στη νομοθετική ρύθμιση να περιγράφεται πλήρως για ποιο λόγο παραμένει και ποιος θα είναι ο σκοπός ο ανταποδοτικός. Διαφορετικά θα ήταν ένας φόρος που υπάρχει και αυτή η δυνατότητα αλλά δεν θα είχε όμως καμία αξιοποίηση, θα ήταν 5 λεπτά, θα ήταν φόρος και δεν θα υπήρχε ΦΠΑ θα πήγαινε στο κράτος για κάλυψη άλλων αναγκών κτλ.

Οπότε εάν και εφόσον επιλεγεί το Πράσινο Ταμείο το θετικό είναι ότι υπάρχει ήδη ένας μηχανισμός που μπορεί να αξιοποιηθεί με την έννοια του ανταποδοτικού τέλους που λέμε. Γι' αυτό και υπάρχει αυτή η σκέψη ενώ αν πχ ήταν ο ΕΟΑΝ θα έπρεπε να αναπτυχθεί μηχανισμός. Υπάρχει ο μηχανισμός. Το αρνητικό που λέτε και συζητάμε όλοι ότι το 97%, πόσο είναι, πηγαίνει για κάλυψη άλλων αναγκών αυτό μπορεί να καλυφθεί με τη δημιουργία ενός ειδικού λογαριασμού μέσα στο Πράσινο Ταμείο που θα είναι μόνο για αυτό το σκοπό και θα είναι για ανταποδοτικό τέλος άρα νομικά μπορεί να καλυφθεί.

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

Ε.ΤΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ: Με τις σακούλες και μόνο. Ότι παρουσίασα είχε να κάνει με ανταποδοτικότητα με τις σακούλες... μα τα παρουσίασα κύριε Λέκκα. Δεν θα τα ξαναπώ πάλι. Είπαμε και τι θα κάνει ο ΕΟΑΝ και τι θα κάνουν οι Δήμοι, όλη η εκπαίδευση για σακούλες.. αν θεωρείτε την εκπαίδευση ότι δεν είναι ανταπόδοση στους πολίτες... ωραία εάν θεωρείτε ότι η εκπαίδευση ή η διανομή δωρεάν σακουλών πολλαπλών χρήσεων δεν είναι ανταποδοτικό τότε περνάμε σε μια άλλη φάση αλλά νομίζω ότι θα το συζητήσουμε αργότερα.

Άλλη διευκρίνιση. Η Οδηγία λέει ότι δεν μπορεί να γίνεται διάκριση στην αγορά. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι μόνο για τους εγχώριους παραγωγούς και να αφήσουμε τους εισαγωγείς. Δηλαδή εάν από το τέλος

απομένουν κάποια ποσά και δεν αποδίδονται στον δημόσιο φορέα δεν μπορούν να παραμένουν μόνο στους εγχώριους παραγωγούς και όχι στους εισαγωγείς ή να βάλουμε διαφορετικά ποσοστά. Αυτό είναι διάκριση στην αγορά. Ίσως αν θέλουμε να το κάνουμε να πρέπει να βρεθεί ένας άλλος τρόπος πχ, υπό σκέψη και αυτά, να περνάνε όλα τα χρήματα στο δημόσιο φορέα να μην παραμένει κάτι στους παραγωγούς και μετά εφόσον κάνουν μία πρόταση για μεταστροφή της παραγωγικής τους διαδικασίας, η οποία θα φαίνεται ανταποδοτική και όχι επιδότηση ή γιατί θα δοθούν κάποιες τσάντες, δηλαδή κάποιο σχέδιο... και μετά να έρθουν χρήματα. Αυτό είναι κάτι που θα μας το πει και η Βιομηχανία και θα το συζητήσουμε και πώς θα μπορούσε να γίνει, αλλά πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο που να μη φαίνεται ότι είναι διάκριση στην αγορά.

Επίσης από συζητήσεις που έχουμε κάνει και με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και με το Υπουργείο Οικονομικών, το να φανεί δεν ξέρω δεν είμαι και νομικός, αλλά γενικά αυτή τη στιγμή δεν συζητάμε ότι θα πρέπει να φαίνεται εμφανώς ότι υπάρχει επιδότηση της Βιομηχανίας. Δεν υπάρχει περίπτωση να γραφτεί κάτι τέτοιο στη Νομοθετική Ρύθμιση. Αν και εφόσον παραμείνουν ή δοθούν χρήματα πίσω στην Βιομηχανία αυτό θα πρέπει να φαίνεται ότι είναι για σκοπούς ανταποδοτικού οφέλους του πολίτη.

Τώρα ακούστηκε για τις επώνυμες και τις ανώνυμες σακούλες. Διερευνούμε μεθόδους έτσι ώστε όλες να μπου σε αυτό το τέλος και οι ανώνυμες. Θέλουμε προτάσεις και σε αυτό και γενικά ήθελα να πω ότι αυτό που μας αφορά είναι η αλλαγή της συμπεριφοράς των πολιτών και ενδεχομένως γι' αυτό να μπήκε και κάποιο τέλος και στις βιοδιασπώμενες γιατί παρόλο που είναι περιβαλλοντικά φιλικές ο σκοπός της αποτροπής έχει να κάνει με τη σακούλα μιας χρήσης. Αυτά.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Ο λόγος στον κύριο Μπίθα για μικρή τοποθέτηση ή ερώτηση και τροφή για συζήτηση και όλοι θα μιλήσουν, δεν θα υπάρξει κανείς παραπονεμένος. Σας το υπόσχομαι.

Κ.ΜΠΙΘΑΣ: Η σημερινή συζήτηση και η ένταση που παίρνει κάποιες στιγμές δεν είναι παρά μια μικρογραφία του σημερινού περιβαλλοντικού προβλήματος και των σημερινών πολιτικών. Το εξέφρασε με μία πολύ απλή φράση ο κύριος Κασελίμης. Πώς θα καταφέρουμε να μειώσουμε τη χρήση της σακούλας και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις χωρίς να καταβαραθρώσουμε είτε, τον κλάδο του πλαστικού. Αυτό είναι το ζητούμενο. Αυτό το πράγμα δεν ξεκινήσαμε να το ψάχνουμε σήμερα. Είναι κατεξοχήν η μεγάλη συζήτηση που γίνεται τα τελευταία χρόνια στο θέμα της περιβαλλοντικής πολιτικής και ευτυχώς πλέον έχουμε εμπειρικά στοιχεία και έχουμε αναλύσεις και μπορούμε να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα.

Εγώ θέλω να σας μεταφέρω μερικά βασικά συμπεράσματα από το τι γίνεται παγκοσμίως και το τι θα μπορούσε να γίνει σε αυτή την περίπτωση του πλαστικού στην Ελλάδα. Βασικές κατευθύνσεις, διαλεκτικές σκέψεις οι οποίες μπορεί να είναι λίγο χρήσιμες. Το βασικό ζήτημα είναι πώς θα κάνουμε αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης, στην παρούσα περίπτωση του κλάδου του πλαστικού με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Πώς θα τα αποσυνδέσουμε αυτά τα πράγματα. Πώς θα μπορέσουμε να έχουμε οικονομική ανάπτυξη στον κλάδο αν γίνεται, χωρίς

συνάμα να έχουμε επιπτώσεις από το πλαστικό. Αυτά τα πράγματα τα έχουν πλέον διερευνήσει. Κάποτε γίνεται και κάποτε δεν γίνεται. Τι λέει η διεθνής εμπειρία; Το πέτυχαν κάποιες χώρες πάρα πολύ έντονα στο συνολικό τους επίπεδο. Ποιες είναι αυτές οι χώρες; Είναι οι χώρες που είχαν μεγάλο innovation οι οικονομικοί τους κλάδοι. Είναι οι Ιαπωνία και η Γερμανία κυρίως αυτή τη στιγμή παγκοσμίως που πετυχαίνουν αυτό το πράγμα και είναι αυτές οι χώρες που έχουν τα μεγάλα εμπορικά πλεονάσματα και τις πολύ ισχυρές οικονομίες.

Η προσαρμογή δεν ήρθε από το κράτος. Η πρωτοβουλία δεν ήρθε από το κράτος σε αυτές τις χώρες. Ήρθε από την ίδια τη Βιομηχανία. Τοποθετήθηκε, διάβασε πού πάνε τα πράγματα και οι περιβαλλοντικές νομοθεσίες, ανίχνευσε, τοποθετήθηκε, πέρασε μέσα από αυτές, δίπλα από αυτές, κάτω από αυτές, πάνω από αυτές, καταλαβαίνετε τι εννοώ αναλόγως με τον κάδο και τις συνθήκες και μπόρεσε να έχει παραγωγή υψηλότερη και αποσυνδεδεμένη από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Αυτό είναι ένα γενικό συμπέρασμα. Ας έρθουμε όμως στην Ελλάδα και στο πλαστικό. Η ελληνική Βιομηχανία είναι ευάλωτη. Δεν μπορεί να έχει την ίδια επίδοση που έχει μια γιαπωνέζικη ή μία γερμανική επειδή είναι τα πολύ καλά παραδείγματα. Είναι ευάλωτη. Το ίδιο και η Βιομηχανία Πλαστικού. Σε παγκόσμιο επίπεδο είναι και ρηχή σε σχέση με τον όγκο της κτλ. δεν μπορεί να έχει την ίδια δυναμική. Όμως παρόλα αυτά θα έχει τις ίδιες αρνητικές επιπτώσεις από τη νομοθεσία. Μιλάμε για μια Οδηγία που θέλοντας και μη θα την εφαρμόσει το Υπουργείο. Θέλοντας και μη θα υποστούμε τις συνέπειες πάνω στην παραγωγή του κλάδου. Άρα λοιπόν είτε είναι ρηχή η βιομηχανία είτε δεν είναι πρέπει να σκεφτεί έξυπνα και να πάρει πρωτοβουλίες. Δεν την ρωτάει κανείς αν είναι ρηχή ή όχι, αν είναι αδύναμη, αν είναι ευάλωτη. Πρέπει να πάρετε πρωτοβουλίες. Πρέπει να καταλάβετε τι έρχεται και να τοποθετηθείτε αντίστοιχα. Μην προσπαθείτε να κερδίσετε εξαιρέσεις και χρόνο. Δεν θα συμβεί. Το «κακό» για εσάς έρχεται. Αλλά το «κακό» μπορεί να είναι ένα σπέρμα για να μπορέσετε να δημιουργήσετε καινούργια πράγματα.

Βλέποντας τον κλάδο, άρχισα εδώ και έναν χρόνο να ασχολούμαι με τον κλάδο σας, και βλέπω ότι έχει δυνατότητες να το κάνετε αυτό. Η γνώμη μου λοιπόν είναι ότι η ίδια η Βιομηχανία μπορεί να πάρει πρωτοβουλίες. Π.χ. να σας πω μία πρωτοβουλία. Θα μιλήσω για αυτό γιατί αυτό ξέρω πολύ καλά. Θα γίνετε δέκτης ενός φόρου, τιμής είναι ουσιαστικά, χρέωσης και όχι τέλος αλλά ας το πούμε όπως θέλουμε, πάνω στην πλαστική σακούλα. Ο ένας λέει 10, ο άλλος 9, ο άλλος 8,5, ο άλλος 5, ο άλλος 2. Γιατί δεν έχετε κάνει μια ολοκληρωμένη μελέτη να πείτε θα επιτευχθούν οι στόχοι της Οδηγίας αν βάλουμε αυτό. Και ερχόσαστε σαν το Μαντείο των Δελφών και εσείς μέσα στο Μαντείο των Δελφών, μια άλλη Πυθία να πείτε... τι θα σας στοίχιζε να πάρετε ένα μελετητικό γραφείο, αυτά πλέον τα έχει λύσει η οικονομική επιστήμη.

Σήμερα κάναμε μαντική λίγο σε αυτόν το τομέα ίσως γιατί δεν ξέρουμε ότι αυτά τα πράγματα είναι λυμένα. Θα μπορούσαμε να ξέρουμε πόση είναι η τιμή που χρειάζεται για να επιτευχθούν οι στόχοι το 2019, το 2018, το 2020 και το 2025 και τι μπορούμε να κάνουμε με αυτά τα χρήματα. Αυτά είναι ξεκάθαρα πράγματα. Τώρα πάμε με την άλλη μέθοδο. Θα μπορούσατε να το είχατε προτείνει εσείς ότι αυτό είναι, το τεκμηριώνω έτσι, το υπογράφει το τάδε γραφείο ή ο τάδε επιστήμονας. Να

μια απλοϊκή πρωτοβουλία και να μην είστε απλός, παθητικός δέκτης όλου αυτού του πράγματος.

Απ' την άλλη μεριά τώρα το κράτος, που είναι ο άλλος βασικός φορέας πρέπει να λάβει υπόψη του τα στοιχεία της Βιομηχανίας. Η Βιομηχανία είναι ευάλωτη. Πρέπει να της δώσετε λίγο χρόνο να προσαρμοστεί. Συνάμα οι κανόνες του παιχνιδιού πρέπει να είναι ξεκάθαροι και να ακολουθούν τη διεθνή εμπειρία και επιστημονική γνώση και το διεθνές και ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο. Ας πούμε για παράδειγμα με όποιο τρόπο και αν προσπαθήσετε δεν θα μπορέσετε να επιστρέψετε λεφτά στη Βιομηχανία και το ξέρετε από τις συζητήσεις με το Υπουργείο Οικονομικών. Δεν μπορείτε να επιστρέψετε λεφτά στη Βιομηχανία. Θα καταπέσει αυτό το πράγμα. Αυτό θα μπορούσατε να το κάνετε μόνο, αν κάνετε συγκεκριμένες, well defined θα σας πούνε στην Ευρώπη, δράσεις ξεκάθαρες, master plan που «θα τα κάνω αυτά που θα πάρω αυτό, θα φτιάξω βιοδιασπώμενα κέρατα ξέρω 'γω», τα άλλα δεν θα περάσουν σε καμία περίπτωση. Άρα λοιπόν δώστε τους χρόνο, οδηγήστε τους σωστά γιατί είναι ελληνικές βιομηχανίες με περιορισμένη γνώση και οι κανόνες να είναι ξεκάθαροι και εντός των πλαισίων που μπορούν να εφαρμοστούν. Και εσείς πάρτε πρωτοβουλίες, όσο ακόμα υπάρχει χρόνος. Υπάρχουν πετυχημένα παραδείγματα και επειδή είδα λίγο τον κλάδο σας, έχει δυνατότητες να πάρει πρωτοβουλίες και να ξεφύγει.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Να ευχαριστήσουμε τον κύριο Μπίθα.

.....(δεν αναφέρει το όνομά του): ... που για κάποιους είναι πολλές και για κάποιους είναι λίγες, όπως είπε πολύ σωστά ο κύριος Κυρκίτσος μικρή σημασία έχει στο στόχο που θέλουμε να επιτύχουμε, άκουσα με πολύ προσοχή όλες τις παρουσιάσεις και θα ήθελα να κάνω κάποια σχόλια για να βοηθήσω πιο πολύ τη συζήτηση και να προχωρήσει όλο αυτό το project.

Καταρχήν στην παρουσίαση της κυρίας Τριτοπούλου είπε πολλά ωραία πράγματα. Ένα από αυτά είπε τους εμπλεκόμενους στο συγκεκριμένο project και οι δύο από αυτούς ήταν το λιανεμπόριο και ο επόμενος, ο καταναλωτής. Θα προσπαθήσω λίγο να βάλω την πλευρά αυτών των δύο εμπλεκόμενων φορέων, επειδή δεν νομίζω ότι καλύφθηκε αρκετά στο πλαίσιο των προηγούμενων παρουσιάσεων.

Θα πω πρώτα την άποψη του καταναλωτή. Καταρχήν να μπορούμε λίγο στη θέση του καταναλωτή. Στον καταναλωτή ζητάμε να πληρώσει ανάλογα με το τι θα είναι η χρέωση 20 με 40 ευρώ το χρόνο, μια οικογένεια βασικά. Θα πρέπει κάπως να του εξηγήσουμε γιατί τα πληρώνει αυτά τα 40 ευρώ. Δεν αρκεί ξαφνικά μια μέρα να πάει στο κατάστημα και να αρχίσει να πληρώνει. Θα πρέπει να υπάρχει μια γενικότερη στρατηγική η οποία καλό θα είναι να είναι ένα αποτέλεσμα συνεργασίας όλων των προηγούμενων λεγομένων φορέων και του Υπουργείου και της Βιομηχανίας και του λιανεμπορίου. Και θα μπορούσαν να γίνουν πολλά και ωραία πράγματα όπως έχουν γίνει σε άλλες χώρες του εξωτερικού, για παράδειγμα στην Ρουμανία είχαν γίνει ολόκληρα project ανάμεσα στο κράτος και τα σουπερμάρκετ, είχαν βγάλει μέχρι και παιδικές σακούλες που ήταν σχεδιασμένες από παιδιά για παράδειγμα. Άρα αυτό είναι ένα θέμα που νομίζω ότι αξίζει παραπάνω κουβέντες. Πρέπει να καταλάβει ο καθένας ότι αυτά τα 40 ευρώ γιατί τα δίνω και σίγουρα δεν

τα έχω, θα βγουν δύσκολα από την τσέπη, πρέπει κάπως όλα αυτό να μπει στην κουβέντα.

Μπορούμε να πούμε κι άλλα πράγματα για τον καταναλωτή, για το τι περνά τον τελευταίο καιρό, πόσο πιο συχνά πάει σουπερμάρκετ σε σχέση με το παρελθόν, πόσο πιο συχνά επισκέπτεται τα καταστήματα, τι σημαίνει σε όλη αυτή την εξίσωση να μπουν και οι σακούλες το αφήνω εδώ πέρα και αν θέλετε το συζητάμε παραπάνω.

Από την άλλη πάμε στην πλευρά του λιανεμπορίου. Το λιανεμπόριο, το είχα πει στην προηγούμενη διαβούλευση, δεν είναι ένα πράγμα μπετόν – αρμέ, είναι για την ακρίβεια ένα πάρα πολύ διασπασμένο πράγμα, έχουμε μεγάλες αλυσίδες σουπερμάρκετ, εξειδικευμένα ή μη εξειδικευμένα καταστήματα, καταστήματα που φεύγουν από το χώρο του λιανεμπορίου τροφίμων και μπαίνουν σε άλλους κλάδους. Κάθε ένας από αυτούς έχει διαφορετική αντίληψη και προσέγγιση στο συγκεκριμένο θέμα. Για παράδειγμα άκουσα σε δύο παρουσιάσεις να αναφέρεται ότι θα εφαρμοστεί το τέλος σε καταστήματα με υπαλλήλους πάνω από Χ αριθμό, νομίζω 50 και 100 ήταν στις παρουσιάσεις. Αυτή τη στιγμή καταστήματα στο λιανεμπόριο που έχουν πάνω από 100 εργαζομένους είναι 100 - 120 κάπου εκεί, άρα θα εφαρμοστεί σε 120 καταστήματα, πρακτικά σε ένα 2 - 3% της αγοράς, αν πάμε στα 50 άτομα 7 – 10% της αγοράς ίσως.... Ανά σημείο πώλησης είπα όχι ανά εταιρεία. Κάποιες από τις αλυσίδες, μία συγκεκριμένα που έχω στο μυαλό μου, κάθε κατάστημα λειτουργεί ως διαφορετική εταιρεία. Άρα δεν την πιάνει το συγκεκριμένο μέτρο.

Σε κάθε περίπτωση κατά τη γνώμη μου θα έπρεπε το μέτρο να είναι οριζόντιο αν θέλουμε να φτάσουμε στους στόχους που θέτουμε. Αν πάμε στα 5 σουπερμάρκετ που λέτε έχουν μαζί τζίρο 5,5 – 6 δις, στο σύνολο 20 δις της αγοράς, στο σύνολο 40% του λιανεμπορίου. Δηλαδή μιλάμε για το 25% της αγοράς αν πάμε με αυτή τη λογική. Απλά το λέω γιατί δεν θα γίνει δουλειά έτσι αν θέλουμε να επιτύχουμε τους στόχους της Ευρωπαϊκής Οδηγίας. Κατά τη γνώμη μου θα έπρεπε να είναι οριζόντιο και να αφορά όλους.

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

ΣΥΜΜΕΤΕΧΩΝ: Αυτό έχω έναν ενδοιασμό το κατά πόσο επηρεάζεται.. μπορεί να επηρεάζει... νόμισα ότι ειπώθηκε, δική μου η παρανόηση αν δεν ειπώθηκε. Ακόμα και αυτή την περίοδο πάντως υπάρχουν θέματα ανταγωνισμού. Γιατί τα καταστήματα σουπερμάρκετ είναι δίπλα δίπλα. Υπάρχει μια αλυσίδα με 20 εργαζόμενος και μια άλλη δίπλα με 100 εργαζόμενους. Γιατί να πάω σε αυτή που θα μου χρεώσουν τις σακούλες και να μην πάω στην δίπλα να πάρω; Μπαίνουν και σε αυτή την περίπτωση ζητήματα ανταγωνισμού που είναι αρκετά σημαντικά νομίζω.

Πάμε τώρα στα μικρά καταστήματα. Πάμε σε έναν φούρνο στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης, στον οποίο πάει ξαφνικά κάποιος και του λέει ξέρεις από αύριο πρέπει να πουλάς τις σακούλες 5 λεπτά, και αυτά τα 5 λεπτά θα πηγαίνεις κάπως να τα δίνεις στο κράτος. Τι θα κάνει αυτός ο άνθρωπος; Πρώτον πώς θα τα δίνει τα 5 λεπτά και

το δεύτερο ερώτημα είναι αυτά τα 5 λεπτά με την φοροδιαφυγή που υπάρχει γενικότερα στην Ελλάδα και ειδικότερα στις συγκεκριμένες περιοχές της χώρας, πώς διασφαλίζουμε ότι δεν θα πάνε στην τσέπη του; Άρα όλοι αυτοί οι ωραίοι υπολογισμοί που έχουμε κάνει για τα έσοδα από το συγκεκριμένο μέτρο πάνε περίπατο. Άκουσα κάποιος είπε για το ΦΠΑ. Πόσο ΦΠΑ χάνεται κάθε χρόνος τη χώρα; Όταν στο ΦΠΑ που είναι τόσο εύκολο θεωρητικά να ελεγχθεί χάνει. Έχω πάρει ένα κιλό σακούλες που μου λένε ότι είναι 85 με 90 σακούλες, πόσο εύκολο είναι να βάλω πέντε σακούλες στην τσέπη και να πω 25 λεπτά τα εισέπραξα για παράδειγμα; Άρα είναι ένα θέμα αυτό και είναι θέμα κουλτούρας γενικότερα η συγκεκριμένη περίπτωση.

Πέρα από αυτό υπάρχει άλλο ένα σημαντικό θέμα που αφορά κυρίως τις μεγαλύτερες αλυσίδες αλλά και το σύνολο του λιανεμπορίου. Όταν ξαφνικά η σακούλα αποκτά μια αξία 10 λεπτά που πρέπει να είναι η χρέωση - τέλος και 1,5 – 2 λεπτά που την έχω αγοράσει 12, δεν είναι αμελητέα. Αυτομάτως αποκτά αξία, λεφτά στην τσέπη του επιχειρηματία και δεν μπορεί να την έχει πεταμένη. Αυτομάτως αποκτά κόστος διαχειριστικό, αποκτά κόστος μέτρησης γιατί πλέον πρέπει να κρατάω αρχείο πόσες σακούλες δίνω και πόσες παίρνω, πρέπει να έχω έναν άνθρωπο που να μου τις μετράει, έναν άνθρωπο να δίνει στο δημόσιο στοιχεία για τις σακούλες, έναν άνθρωπο να αποδίδει το τέλος και αυτομάτως δεν μου κοστίζει η σακούλα 1,5 λεπτό, μου κοστίζει 2,5, 3 λεπτά, υπάρχουν και εδώ άνθρωποι από τις αλυσίδες που μπορούν να μας πουν ότι ήδη σήμερα δεν είναι 1,8 το κόστος της σακούλας ή 2, είναι ένα σχεδόν διπλάσιο κόστος από το κόστος διαχείρισης, από τις μεταφορές, την αποθήκευση, έχουν κόστη όλα αυτά. Άρα αν πάμε σε ένα τέλος πχ 5 – 10 λεπτά είναι πάρα πολύ πιθανό να αρχίσουν ξαφνικά να χρεώνονται οι σακούλες σε μεγαλύτερα ποσά από τις επιχειρήσεις, το οποίο μεταφέρεται στον καταναλωτή και αυτομάτως ο καταναλωτής από εκεί που είχε να πληρώσει 20 - 40 ευρώ το χρόνο, θα πάει 50 και 60. Άρα πρέπει ακόμα περισσότερο να του εξηγήσουμε τι σημαίνει αυτό. Και μετά πάμε σε θέματα σύγκρισης με τις άλλες μορφές σακούλας που θα εξαιρεθούν που πάλι επηρεάζουν τον καταναλωτή και τον τρόπο που λειτουργεί η επιχείρηση κτλ.

Είναι θέματα τα οποία θέτω πιο πολύ σαν προβληματισμό στις παρουσιάσεις, οι οποίες παρεμπιπτόντως ήταν πολύ καλές και αρκετά εμπειριστατωμένες και πρέπει κάπως όλα αυτά να τα λάβουμε αυτά υπόψη μας. Δηλαδή αφού υπάρχουν όλοι αυτοί οι εμπλεκόμενοι φορείς ας το δούμε σε μεγαλύτερο βάθος το συγκεκριμένο θέμα. Αυτά συνοπτικά, είχα να πω.

Ένα ερώτημα που θα ήθελα να κάνω σε κάθε περίπτωση είναι με το ΦΠΑ τι θα συμβεί. Είπατε ότι αν είναι τέλος θα υπάρχει ΦΠΑ άρα αν είναι 10 λεπτά η χρέωση πάει να πει ότι 12,40 θα είναι η τελική τιμή; Αυτό εννοείτε;

Διακόπτεται η ηχογράφηση

Ε.ΤΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ: Απ' ότι φαίνεται εμείς θα θεσπίσουμε μία ελάχιστη τιμή, η οποία θα είναι το τέλος συν το ΦΠΑ. Δηλαδή αν το τέλος είναι 10 λεπτά... είναι ξεκάθαρο αυτό που λέω. Το τέλος θα είναι 5 λεπτά συν το ΦΠΑ.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Τα δέκα που λέγαμε εμείς είναι μαζί με το ΦΠΑ άρα είναι 8 συν ΦΠΑ περίπου.

Ε.ΤΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, αλλά επειδή το ΦΠΑ είναι κάτι το οποίο αλλάζει, αν εμείς θέλουμε να βάλουμε τέλος 10 δεν θα πούμε 10, θα πούμε 8 συν ΦΠΑ.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Παρεμπιπτόντως αυτά είναι έσοδα του ΦΠΑ τα οποία όπως γνωρίζετε ένα μέρος θα ...

Ε.ΤΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ: Αν τα σουπερμάρκετ θέλουν να χρεώνουν και το κόστος μπορούν. Δηλαδή αν θέλουν να βάλουν 12 αντί για 10. Εμείς δεν μπορούμε να πούμε σε αυτούς τους κανόνες της αγοράς. Εμείς θα βάλουμε μία ελάχιστη τιμή η οποία είναι το τέλος συν ΦΠΑ. Από 'κει και πέρα αυτό δεν έχει προσδιοριστεί ακόμα το ύψος. Αν θέλουμε να φτάσει στα 10 δεν θα πούμε 10 το τέλος. Θα το πούμε 8. Γιατί θα ξέρουμε ότι υπάρχει και ΦΠΑ. Αν θέλουμε 5 δεν θα πούμε 5 θα πούμε 4.

ΙΔΙΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΩΝ: Ωραία ένα διαδικαστικό θέμα και κλείνω για να μιλήσουν και οι υπόλοιποι συμμετέχοντες. Σε επίσκεψη πρόσφατη στην Αγγλία, που, όπως ξέρετε, χρεώνεται η σακούλα, όλα τα καταστήματα έχουν υποχρέωση να βάζουν ένα ταμπελάκι μπροστά στο ταμείο που να λέει υποχρεωνόμαστε να χρεώνουμε την πλαστική σακούλα με βάση τον νόμο τάδε. Δεν μπορούμε να τη δίνουμε δωρεάν. Αυτό θα ήταν μια καλή λύση να υπάρχει σε όλα τα μικρομάγαζα και στα μεγάλα μαγαζιά όπως υπάρχει αντίστοιχα ένα χαρτί που λέει ότι ο καταναλωτής δεν έχει υποχρέωση να πληρώσει αν δεν πάρει το νόμιμο παραστατικό, κάτι αντίστοιχο. Νομίζω θα ήταν μια πάρα πολύ απλή λύση για να ενισχυθεί λίγο στα μικρότερα σημεία πώλησης. Σε κάθε περίπτωση, και αυτό είναι το τελευταίο σχόλιο και κλείνω, εκτός από το λιανεμπόριο τροφίμων η εστίαση είναι μια ακόμα σημαντική πηγή πλαστικής σακούλας, δεν ξέρω πόσο πολύ επηρεάζεται στους υπολογισμούς σας, ένα 10% παραπάνω... ναι...γιατί εξαρτάται. Ο φούρνος μπορεί είτε να μπει στο λιανεμπόριο τροφίμων είτε να μπει στην εστίαση και ειδικά τα αρτοποιεία έχουν μεγάλη πηγή σακούλας. Πόσοι κάθε μέρα πάνε και βάζουν μια τυρόπιτα στο σακουλάκι που δεν χρειάζεται στην πραγματικότητα.

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

ΙΔΙΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΩΝ: Βασικά το 30% απώλεια είναι ένα καλό ποσοστό φύρας, δηλαδή ό,τι χάνεται...

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Ο κύριος Κουκιάσας. Βλέπω τα χέρια και βάζω σειρά.

Ε.ΚΟΥΚΙΑΣΑΣ: Αυτή τη στιγμή μπαίνει ένα άλλο τέλος. Είναι το περιβαλλοντικό τέλος και το τέλος του φυσικού πόρου στην τιμολόγηση του νερού. Ένας πρώτος χαμός γίνεται για τους 250 φορείς που θα εισπράξουν αυτό το τέλος, σε σχέση με το τέλος που μιλάμε για την πλαστική σακούλα είναι πάρα πολύ λίγοι. Εκείνο όμως που γίνεται χαμός στο διαδίκτυο και σε όλους τους φορείς είναι η λέξη Πράσινο Ταμείο. Διότι η ΚΥΑ που βγήκε για την τιμολόγηση του νερού το λέει ξεκάθαρα 2,5% θα πάρουν οι φορείς που διαχειρίζονται τα νερά και 97,5% θα πάνε στο Πράσινο Ταμείο τα οποία θα τα χρησιμοποιήσει για ανταποδοτικά και άλλα μέτρα κατά

λεκάνη απορροής ποταμών. Χωρίς βέβαια η ΚΥΑ μέσα να αναφέρει για ειδικούς λογαριασμούς, χωρίς να αναφέρει ότι αυτή τη στιγμή το Πράσινο Ταμείο έχει ένα παγωμένο λογαριασμό που αγγίζει τα 4 δις, χωρίς να μας λένε ότι οι πόροι του Πράσινου Ταμείου είναι μνημονιακή υποχρέωση.

Άρα για να φτιάξουμε ειδικό λογαριασμό πρέπει να έρθουν αυτοί η τέσσερις με την κυρία μπροστά τη Ρουμάνα και να μας πουν ότι σας επιτρέπουμε να φτιάξετε έναν ειδικό λογαριασμό κ.ό.κ. και τέλος πάντων η τεχνογνωσία του Πράσινου Ταμείου δεν είναι και τόσο πολύ μεγάλη. Εισπράττει μόνο. Δεν κάνει και τίποτα άλλο. Και τι είπε τώρα ο Πρόεδρος του Πράσινου Ταμείου μαζί με τον Υπουργό στον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ; Μην ανησυχείτε θα σας δίνουμε πόρους από το Πράσινο Ταμείο, από τα περιβαλλοντικά τέλη δηλαδή, για τα προγράμματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δεν υπάρχει θέμα. Αν τα πάτε στο Πράσινο Ταμείο τα λεφτά χάθηκαν. Τελείωσαν.

Εμένα προχθές το σεβαστό κράτος και ο Υπουργός Οικονομικών και ο Υπουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών μου μείωσαν για έκτη φορά την επικουρική σύνταξη κατά 105 ευρώ το μήνα. Οπότε σας παρακαλώ τώρα, τα 15 ευρώ που μου λένε για τις πλαστικές σακούλες το χρόνο εγώ γουστάρω και θα συνεχίσω να τα δίνω για να αγοράσω πλαστικές σακούλες. Ας ξεκαθαρίσουμε λοιπόν το ζήτημα ότι το τέλος είναι ένα μέρος και ένας τρόπος να μειώσουμε τη χρήση πλαστικής σακούλας. Το πόσο θα είναι, το πώς θα είναι, το πώς θα τα πάρουμε, το πόσα θα πάρουμε το πού θα τα δώσουμε είναι ένα δεύτερο μέρος. Είναι ένα τέλος για τη μείωση και η Βιομηχανία δεν έχει να παίξει κανένα ρόλο. Θα μειωθεί η παραγωγική διαδικασία. Θα υπάρχει πρόβλημα με τις θέσεις εργασίας και θα πρέπει να υπάρχουν τρόποι, μέθοδοι και επιδότηση της παραγωγικής διαδικασίας, έξω από το τέλος όμως. Δεν μπορεί ο πολίτης να συμμετέχει σε αυτό το πράγμα.

Και θα πω κάτι. Κάποτε νομίζω ότι ήμασταν στις πλαστικές σωλήνες από τους πρώτους στην παραγωγή και μάλιστα πολύ καλές τώρα δεν ξέρω σε τι φάση βρίσκεται. Από ότι ξέρω από εξαγωγείς μου λένε ότι η παραγωγή στην Ελλάδα έχει μειωθεί πάρα πολύ.

Θα τελειώσω πολύ γρήγορα. Μόλις ήρθα από διακοπές από αυτό το καταραμένο νησί που λέγεται Σαντορίνη. Πήγατε και κάνατε ένα πιλοτικό πρόγραμμα, τέλος Μαΐου – αρχές Ιουνίου. Η Σαντορίνη αυτή τη στιγμή δεν έχει 8.000 μόνιμο πληθυσμό. Έχει 20.000 μόνιμο πληθυσμό και έχει και έναν πληθυσμό ο οποίος φεύγει και έρχεται περίπου στις 10 -15.000 οι οποίοι είναι υπάλληλοι. Και όταν πήγατε είχατε και μερικές δεκάδες χιλιάδες τουρίστες. Δηλαδή απευθυνθήκατε σε έναν πληθυσμό περίπου στο νησί εκείνη τη στιγμή που ήταν περίπου 60.000 – 70.000; Έτσι λένε αλλά δεν ξέρετε τότε τα τουριστικά δεδομένα της Σαντορίνης. Το άλλο, στη Σαντορίνη υπάρχουν τέσσερα σουπερμάρκετ που είναι από αλυσίδες και άλλα τριάντα σουπερμάρκετ που είναι ονομαστικά. Κανένα από αυτά τα σουπερμάρκετ δεν έχει 50 εργαζόμενους, όλα τα σουπερμάρκετ είτε είναι από αλυσίδες είτε είναι προσωπικά έχουν πολύ κάτω από 50 εργαζόμενους. Επίσης το συγκεκριμένο πρόγραμμα που μιλάμε δεν αναφέρεται γενικά και αόριστα στην πλαστική σακούλα αλλά αναφέρεται στην πλαστική σακούλα και στις σχέσεις της με

το θαλάσσιο περιβάλλον. Σε μερικά από τα ζητήματα που αναφέρεται εξαιρεί τουλάχιστον τον πρώτο και τον δεύτερο χρόνο όλα τα νησιά, εκτός από την Κρήτη, όσον αφορά τους υπαλλήλους ανά μονάδα σουπερμάρκετ και το οποίο θα πρέπει κάποιος να το δει.

Εάν στις 27 Νοέμβρη θέλετε να παρουσιάσετε μια πρόταση και κάποια στοιχεία, εγώ θα ήθελα να ξέρω εάν η Σαντορίνη ή η Τήνος ήταν τα πιλοτικά σας και μοιράσατε 2.000 ή 3.000 πάνινες τσάντες σε αυτά τα δύο νησιά, εάν ήταν κλειστά τα σχολεία άρα για τι είδους περιβαλλοντική εκπαίδευση μιλάμε, δεν ξέρω τι είδους αποτελέσματα μέσα από αυτές τις δύο πιλοτικές προτάσεις είχατε. Και ένα τελευταίο, για να κλείσω.

Συμφωνώ όντως ότι αυτό είναι τέλος και ότι αυτό πρέπει να ξαναέρθει στον καταναλωτή και παίρνοντας υπόψη μου τα προβλήματα που αντιμετωπίσαμε είτε στη Σύρο είτε σε αυτό το πρόγραμμα που κάναμε στην Αλόνησο «Αλόνησος χωρίς πλαστικές σακούλες», εκεί είχαμε ανάποδα αποτελέσματα. Τον πρώτο μήνα 100% δεν υπήρχε πλαστική σακούλα, όποιος είχε πλαστική σακούλα ήταν παράνομος. Γιατί ήταν Δεκέμβρης μήνας άρα ήταν 800 κάτοικοι, τους μοίρασαν από τρεις πάνινες τσάντες στον κάθε κάτοικο. Πήγαν στον κάθε κάτοικο σπίτι του, με τον Δήμο στα σουπερμάρκετ συμφώνησαν και τα 4 σουπερμάρκετ άρα είχαμε το 100%. Όσο περνούσαν οι μέρες πέφταμε και ότι φτάσαμε το καλοκαίρι στο 65 - 70% το θεωρώ πολύ μεγάλη επιτυχία.

Έχει δίκιο πολύ μεγάλο ο Φίλιππος όσον αφορά και στο οποίο θα πρέπει να το δει η Βιομηχανία, για τις βιοδιασπώμενες. Ποιους δεν πείσαμε στην Αλόνησο; Δεν πείσαμε τους δύο ψαράδες. Ό,τι και να τους λέγαμε, ότι η μία πάνινη τσάντα θα είναι για να βάζουν τα ψάρια, με τίποτα. Δίνουν ακόμα πλαστική σακούλα. Το ζήτημα το να υπάρχουν στην αγορά βιοδιασπώμενες σακούλες είναι πάρα πολύ σημαντικό. Δεν πείσαμε τους κρεοπώλες, για τον ίδιο λόγο. Και κλείνοντας, στη Γερμανία από 1 Ιανουαρίου θα απαγορευτούν πλήρως η παραγωγή εσπρέσο από συσκευασίες μιας χρήσης. Απαγορεύεται πλέον. Όποιος θέλει να πίνει εσπρέσο και καπουτσίνο πλέον θα πρέπει να χρησιμοποιεί χύμα καφέ.

Το λέω αυτό και έχουν συμφωνήσει οι πάντες, τα καφέ, τα σπίτια, η Βιομηχανία, αυτοί που παράγουν καφέ, αυτοί που πίνουν καφέ, κάποια πράγματα είναι πάρα πολύ απλά αν τα αποφασίσεις και τα θέλεις. Ο φόβος να μην υπάρχει. Και να πω κάτι όσον αφορά το ζήτημα του Λονδίνου. Στο Λονδίνο, στην Αγγλία δεν υπάρχει ενιαία χρέωση. Υπάρχουν σουπερμάρκετ, αλυσίδες σαν την Marc & Spencer π.χ. που τα έχει 5 πένες και υπάρχουν άλλα σουπερμάρκετ που είναι ακόμα και 18. Εμένα μου έχει τύχει, γιατί μια φορά ξέχασα να έχω μαζί μου και αγόρασα πολλαπλών χρήσεων. Τι γίνεται; Είναι ό,τι γίνεται και στο LIDL εδώ. Στο LIDL παίρνεις τις πλαστικές σακούλες για να μεταφέρεις τα πράγματά σου. Από τον Βασιλόπουλο, τον Σκλαβενίτη, το Μετρό, παίρνεις και τις πλαστικές σακούλες που θα χρησιμοποιήσεις και για τα σκουπίδια σου. Αυτή είναι η μεγάλη διαφορά και δεν είναι η βασική χρέωση που υπάρχει στο LIDL. Ευχαριστώ.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Εδώ ο κύριος, θα μας πείτε το όνομά σας και θα μιλήσετε μετά κυρία

Καρποδίνη.

Π. ΚΟΥΜΑΝΤΑΝΟΣ (ΑΚΤΕΝΑ): Γεια σας. Ασχολούμαστε με τον κλάδο της συσκευασίας εδώ και 25 χρόνια και με τον τομέα της συμβατικής συσκευασίας και με τον τομέα της βιοδιασπώμενης και με τον τομέα της επαναχρησιμοποιούμενης συσκευασίας. Θα ήθελα να πω μερικά σημεία σχετικά με τον κλάδο των σουπερμάρκετ από πρακτικής άποψης εφαρμογής πώς τα βλέπουμε με την εμπειρία μας.

Θεωρώ ότι η εφαρμογή οποιουδήποτε μέτρου ως προς τον αριθμό των εργαζόμενων σε κάθε σημείο πώλησης θα πρέπει να γίνει σε συνδυασμό με την υποχρεωτική χρήση της επαναχρησιμοποιούμενης τσάντας στο συγκεκριμένο σημείο. Δηλαδή, αν υπάρχει υποχρεωτική χρέωση σε ένα σημείο για τη συμβατική σακούλα θα πρέπει υποχρεωτικά το σημείο εκείνο να έχει το ίδιο όριο εργαζομένων ή να εμπίπτει στην ίδια ομάδα σημείου λιανικής πώλησης που θα έχει υποχρεωτική και την πολλαπλών χρήσεων προβεβλημένη στο σημείο του ταμείου. Γιατί εκεί πρέπει να αποφασίσει ο καταναλωτής κυρίως, όχι κάπου στο βάθος του καταστήματος ας πούμε ή σε ένα άλλο σημείο. Εκεί πρέπει να είναι εμφανές.

Ένα άλλο σημείο που θα ήθελα να τονίσω είναι το εξής. Ότι οι αλυσίδες των σουπερμάρκετ εκτός του ότι είναι μεγάλοι οργανισμοί για τα ελληνικά δεδομένα και από πλευράς δομής και οικονομικών στοιχείων κτλ έχουν και μια αδράνει εφαρμογής και πρακτικής αντιμετώπισης, και σωστά την έχουν γιατί διανέμουν τα προϊόντα σε πάρα πολλά σημεία σε όλη την Ελλάδα και χρειάζεται χρόνος για να γίνει αυτό και προετοιμασία. Δηλαδή επειδή συζητάμε για κάποια πράγματα από 1/1/2017 ενδεχομένως, ή δεν ξέρω του 2018, ήδη ο Σεπτέμβριος για να ξεκινήσουν οι προμηθευτές όποιοι και να είναι αυτοί και γι αόποιο λόγο κι αν είναι αυτός, να δουλεύουν μαζί με τις αλυσίδες για να πετύχουν κάποια πράγματα από 1/1/2017 ήδη είναι αργά τον Σεπτέμβρη. Δηλαδή ήδη έπρεπε να έχουν ξεκινήσει δοκιμές σε εναλλακτικά προϊόντα, σε σταντς, σε διάφορα πράγματα τα οποία θα είναι βοηθητικά για την εφαρμογή όποιου μέτρου ψηφιστεί, όποιο και να είναι αυτό.

Δηλαδή στο χρονοδιάγραμμα που παρουσιάστηκε προηγουμένως πιστεύω ότι πρέπει να παρουσιάσετε και στις αλυσίδες σουπερμάρκετ που είναι οι πιο οργανωμένοι σε όλη την Ελλάδα, να το εφαρμόσουν αυτό το μέτρο γιατί όλοι οι υπόλοιποι είναι διάσπαρτοι αλλά αυτοί είναι πιο οργανωμένοι, να παρουσιαστεί και ένα χρονοδιάγραμμα εφαρμογής ώστε να μπορούν να δουλέψουν καλά και να γίνει καλή δουλειά. Γιατί έτσι θα υπάρχει πανικός, θα υπάρχει βιασύνη, φέρτε το ένα, φέρτε το άλλο, κάντε αυτό, δηλαδή καλό είναι να υπάρχει ένας χρόνος που να μπορούν να μιλήσουν με όλους τους προμηθευτές, να σκεφτούν ιδέες, εφαρμογές, να κάνουν τα πιλοτικά τους και να τα εφαρμόσουν σωστά, ό,τι και να είναι αυτό, είτε θα είναι χρέωση είτε δεν θα είναι χρέωση, ό,τι ύψος και να έχει, επαναχρησιμοποιούμενες πέντε κατηγορίες, μία κατηγορία, δέκα κατηγορίες δεν έχει σημασία. Χρειάζεται χρονοδιάγραμμα και για τις αλυσίδες σουπερμάρκετ άμεσα.

Στο θέμα της σακούλας απορριμάτων ήθελα να κάνω ένα σχόλιο πάνω σε αυτό

που είπατε γιατί αναφερθήκατε κύριε Κυρκίτσο σε ένα θέμα της χρέωσης στα 2 λεπτά και ότι η τσάντα απορριμάτων έχει 9 λεπτά μέσου κόστους ανά τεμάχιο. Έχω την εντύπωση ότι αυτή η τσάντα των 9 λεπτών είναι πιο μεγάλη αντίστοιχα από των 2 λεπτών και χωράει τέσσερις ας πούμε μέσα. Από την εμπειρία μου το λέω την καθημερινή. Ας πούμε τρεις κατά μέσο όρο. Οπότε έχει μια διαφορά εκεί πέρα το τεμάχιο που πωλείται στου σουπερμάρκετ στο ράφια σαν τσάντα απορριμάτων και τα δύο λεπτά ας πούμε, περίπου η αντιστοιχία είναι 3 λεπτά προς 9 αντιστοιχούν, 3 φορές επί 3 λεπτά συν μία τσάντα απορριμάτων, για να υπάρχει μια εξίσωση κόστους χοντρικά.

Στο θέμα των μέτρων θα ήθελα να προσθέσω ένα άλλο μέτρο που είναι ένα εν δυνάμει μέτρο για όλους. Είναι ο τρόπος διάθεσης της σακούλας στις αλυσίδες σουπερμάρκετ και στα σημεία που διατίθενται γενικότερα. Θεωρώ ότι πρέπει να υπάρχει ένα μέτρο το οποίο να απαγορεύει να υπάρχει η σακούλα ταμείου χύμα πάνω στον πάγκο, ώστε ο καθένας να μπορεί να παίρνει ας πούμε ένα δέμα, μια δεσμίδα, να την παίρνει σπίτι του και να έχει 20 σακούλες για τα απορρίματα. Πρέπει υποχρεωτικά να διατίθεται από την ή τον ταμία ή μέσω μηχανισμών είτε είναι χειρωνακτικοί, είτε ηλεκτρικοί, είτε ηλεκτρονικοί, υπάρχουν τεχνολογικά μέσα να γίνουν αυτά τα πράγματα, τα οποία μέσα μπορούν και να βοηθήσουν και στη χρέωση της σακούλας διότι υπάρχουν και συστήματα τα οποία βοηθούν στο dispensing στη διάθεση της σακούλας και στη χρέωσή της για να γίνεται και πιο αποδοτικά απ' τα συστήματα του σουπερμάρκετ και αυτό είναι ένα σημείο ταχύτητας στο ταμείο, δεν είναι απλό να χρεώνεις τις σακούλες, είναι μια διαδικασία που πρέπει να γίνει πιλοτικά, δοκιμές κτλ.

Και ένα τελευταίο θέμα στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ είναι το κομμάτι το υγειονομικό στα τρόφιμα που όπως αναφέρθηκε πριν κάποια πλαστικά φιλμ, κάποιες σακούλες, έχουν να κάνουν με την περιτύλιξη περισσότερο παρά με την μεταφορά. Οπότε υπάρχουν υγειονομικά ζητήματα ειδικά στο κομμάτι της τσάντας που συνήθως είναι κάτω από 15 μικρά και που αφορά νωπά προϊόντα, στα οποία εκεί δεν υπάρχουν πολλές εναλλακτικές, αυτό απλώς θέλω να το τονίσω, και το μεγάλο κεφάλαιο της βιοδιασπώμενης στο οποίο αναμένουμε από ότι καταλαβαίνω από την Ε.Ε. την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Η κυρία Καρποδίνη από το Υπουργείο Περιβάλλοντος.

ΚΑΡΠΟΔΙΝΗ: Αισθάνομαι λίγο περίεργα δεν είχα σχεδιάσει μια παρουσίαση. Θα θελα πάντως να ευχαριστήσω πάρα πολύ που μας δίνετε τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουμε αυτή την ανταλλαγή απόψεων με όλους τους φορείς στη διαδικασία της προετοιμασίας της ενσωμάτωσης αυτής της Οδηγίας και να ευχαριστήσω και όλους εκείνους που μας έστειλαν ιδιαίτερα στοιχεία κόστους, κατανάλωσης, αριθμητικά στοιχεία και να παρακαλέσω και όσους δεν έχουν θέσει στη διάθεσή μας τα τελευταία στοιχεία να το κάνουν γιατί είναι πολύ σημαντικά για την λήψη της απόφασης από πλευράς μας, πού θα πρέπει να κατευθυνθούμε. Διότι έχουμε στα χέρια μας κάποιες μελέτες για το θέμα αυτό αλλά όσα περισσότερα

στοιχεία έχουμε από περισσότερους φορείς μας είναι χρήσιμο στο να πάρουμε την κατά το δυνατό ορθότερη απόφαση.

Εκείνο που θα ήθελα να πω είναι να σας θέσω λίγο το πνεύμα της Οδηγίας, γιατί νομίζω ότι έχουμε χαθεί λίγο. Η οδηγία που έχουμε υποχρέωση να εναρμονίσουμε και αφορά και έχει σαν στόχο την μείωση κατανάλωσης λεπτών, πλαστικών σακουλών μεταφοράς, που ως τέτοιες έχουν οριστεί αυτές που έχουν πάχος κάτω από 50 μικρά, είναι μια τροποποίηση της Οδηγίας για τις συσκευασίες και επιβάλλει στα κράτη μέλη να πάρουν μέτρα έως ότου η κατανάλωση τους να φτάσει σε ένα συγκεκριμένο αριθμό το 2019 και το 2025, αντίστοιχα 90 σακούλες ανά κάτοικο και 40 σακούλες ανά κάτοικο αυτές τις χρονικές περιόδους, ή αυτές να μην διατίθενται δωρεάν στο σημείο πώλησης.

Δεν είναι ακριβώς στόχος, γιατί η Οδηγία για τις συσκευασίες μετράει τους στόχους της με βάση το βάρος της συσκευασίας. Εδώ έχουμε έναν αριθμό. Γιατί δεν υπήρξε ένας στόχος κατά βάρος ή ένας ποσοτικός στόχος; Διότι σε πολλά κράτη μέλη όπως και στο δικό μας, δεν έχουμε σαφή στοιχεία για την κατανάλωση και όταν λέω σαφή στοιχεία για την κατανάλωση δεν εννοώ μόνο αριθμό σακουλών που αυτόν τον εκτιμάμε γενικά, κάποιοι με λίγο πιο αξιόπιστα στοιχεία, κάποιοι με λιγότερο πιο αξιόπιστα στοιχεία, αλλά σε κάθε περίπτωση με ένα μεγάλο ποσοστό εκτίμησης που φτάνει το 25% τουλάχιστον. Εγώ δεν έχω δει καμία εκτίμηση που το ποσοστό αυτό να είναι κάτω του 25% ,δηλαδή του ενός τετάρτου. Οφείλεται στο γεγονός του ότι είναι ένα προϊόν το οποίο έχει μία μεγάλη διαφοροποίηση, πέρα από τα υλικά που χρησιμοποιούνται και ως προς τις διαστάσεις.

Δηλαδή όταν λέμε λεπτή πλαστική σακούλα δεν εννοούμε ένα προϊόν, εννοούμε διάφορα προϊόντα με διάφορες διαστάσεις και ο στόχος δεν είναι να πάμε ούτε σε πιο μεγάλες σακούλες, ούτε σε πιο λεπτές σακούλες. Αυτό το χάσαμε. Ουσιαστικά έχουμε φτάσει στα όρια του σχεδιασμού που μας επιτρέπει να διαχειριστούμε αποτελεσματικά αυτές τις σακούλες σαν απόβλητο. Γι αυτό ερχόμαστε και βάζουμε μέτρα για την κατανάλωση. Οπότε το πρώτο πράγμα που έχουμε να κάνουμε είναι να έχουμε ένα τρόπο να το μετρήσουμε αυτό. Άρα τα στοιχεία που θα κληθούμε να δώσουμε στην πρώτη περίοδο εφαρμογής τουλάχιστον, θα έχουν να κάνουν και με το πόσες σακούλες διατίθενται στην αγορά τελικά, αλλά και με το ποιο είναι το μέγεθός τους και με το ποιο είναι το πάχος τους.

Αναφέρθηκαν οι προηγούμενοι ομιλητές σε διάφορες εξαιρέσεις, που σχετίζονταν αφενός με τις πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες. Η Οδηγία η ίδια δεν εξαιρεί τις πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες. Το επιτρέπει για ορισμένους λόγους. Δηλαδή για τα χύδην τρόφιμα και για υγειονομικούς λόγους. Εμείς ως κράτος δεν χρησιμοποιούμε πάρα πολύ λεπτές, πλαστικές σακούλες για υγειονομικούς λόγους. Συνήθως χρησιμοποιούμε ένα πολύστρωμα. Είναι μικρές οι περιπτώσεις που χρησιμοποιούμε για υγειονομικούς λόγους, αν υπάρχουν εξαιρέσεις όμως αυτές θα πρέπει να έχουμε εικόνα ποια είναι η κατανάλωση που συνδέεται με αυτές. Δηλαδή, πόσα είναι τα τεμάχια, πόσο είναι το βάρος τους, πόσο είναι το πάχος τους και για αυτά θα κληθούμε ακόμα και αν τα εξαιρέσουμε, πάλι να δώσουμε στοιχεία. Άρα ακόμα και αν εξαιρεθούν από αυτό το μέτρο της μη δωρεάν διάθεσης στο ταμείο και πάλι θα πρέπει να έχουμε στοιχεία για το τι είναι αυτά που εξαιρούμε.

Επίσης, υπάρχει μία καθολικότητα στο μέτρο. Δηλαδή δεν προβλέπει ότι θα αφορά μονάχα τους μεγάλους καταναλωτές. Πραγματικά μέχρι τώρα τα εθνικά μέτρα που υπήρχαν πριν την ανάγκη εναρμόνισης της Οδηγίας, συνήθως αφορούσαν τις μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ γιατί εκείνοι θεωρήθηκαν οι μεγαλύτεροι καταναλωτές και αυτοί ήταν που εφάρμοσαν καλύτερα το μέτρο πρέπει να πω, όπου υπήρχε. Αφορούν το σύνολο της κατανάλωσης γιατί αφορά τη συσκευασία ανεξάρτητα από το ποιος την χορηγεί. Άρα δεν μπορούμε να μιλήσουμε για εξαιρέσεις μικρών καταστημάτων σαν τέτοια, τουλάχιστον σε πρώτη φάση. Εκτός αν διαπιστώσουμε κάτι που σχετίζεται σε πολύ μικρή κατανάλωση που συνδέεται με αυτά τα καταστήματα, με αυτές τις περιοχές, που ενδεχομένως μπορούμε να προβλέψουμε μία τέτοια εξαίρεση.

Αναφέρθηκα στα υγειονομικά. Τώρα στην διάκριση μεταξύ παραγωγών και εισαγωγέων. Η Οδηγία για τις συσκευασίες όταν μιλάει για παραγωγό εννοεί είτε τον εγχώριο παραγωγό, είτε τον παραγωγό-εισαγωγέα. Άρα αυτόν που θέτει στην αγορά ένα προϊόν συσκευασίας. Υπό την έννοια αυτή στο πλαίσιο της εναρμόνισης δεν μπορεί να γίνει μία διαφοροποίηση ανάμεσα σε αυτούς τους δύο. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είμαστε πάρα πολύ ευαίσθητοι ως Υπουργείο στις επιπτώσεις που θα έχει στην εγχώρια παραγωγή και στις θέσεις εργασίας που συνδέονται με αυτή τη παραγωγή και παρά το γεγονός ότι τα μέτρα περιορισμού της κατανάλωσης πλαστικής σακούλας ενδεχομένως δεν θα οδηγήσουν σε περιορισμό της κατανάλωσης της πλαστικής σακούλας εν γένει, γιατί θα αναγκάζεται ο καταναλωτής να αγοράζει τις πλαστικές σακούλες αύριο, αυτές που σήμερα υποκαθιστά από αυτές που παίρνει κατά την διάρκεια των αγορών του, σε κάθε περίπτωση προσπαθούμε να προβλέψουμε ένα μέτρο το οποίο όμως θα πρέπει πρώτον να έχει μία σαφή χρονική διάρκεια ώστε να δώσει ένα κίνητρο διαφοροποίησης της παραγωγής και όχι να θεωρηθεί αφενός κρατική επιδότηση, την οποία δεν έχουμε δικαίωμα να εκχωρήσουμε προς τους παραγωγούς μας, βάσει του δικαίου που ισχύει στην ενιαία αγορά ή θα θίγει ζητήματα διεθνούς εμπορίου. Για αυτό είμαστε προσεκτικοί στο τι θα κάνουμε τελικά ώστε αυτό που θα προκύψει και να ενσωματώσει την οδηγία στο εθνικό μας δίκαιο με αποτελεσματικό τρόπο και στο βαθμό που είναι δυνατόν να μην θιγεί η εγχώρια παραγωγή.

Αναφερθήκατε πολλοί στις οξο - διασπώμενες. Καταρχήν να πω ότι το πρόβλημα με τις οξο - διασπώμενες είναι ότι δεν ξέρουμε εάν αυτός ο χημικός παράγοντας που έχει μπει μέσα στο πλαστικό φτάνει την διάσπαση μέχρι το μοριακό επίπεδο. Αυτό είναι το πρόβλημα μας, όχι το γεγονός ότι διασπώνται αυτές οι ίδιες, αλλά δεν ξέρουμε αν ο βαθμός της διάσπασης φτάνει μέχρι το μοριακό επίπεδο όπως η βιολογική διάσπαση.

Επιπλέον, σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν έχουμε πρότυπο για τις κομποστοποιήσιμες, εκτός από το EN 13432, το οποίο αναφέρεται στα πλαστικά συσκευασίας τα οποία όμως κομποστοποιούνται σε συνθήκες βιομηχανικής κομποστοποίησης. Άρα δεν έχουμε κάτι που να σχετίζεται με την οικιακή κομποστοποίηση. Αυτό είναι που περιμένουμε από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάτι που να αντιμετωπίζει και τις δύο περιπτώσεις. Αυτά τα υλικά που χρησιμοποιούνται αυτή τη στιγμή για την κατασκευή πλαστικών σακουλών

μεταφοράς και καλύπτουν αυτό το πρότυπο, έχουν ένα ποσοστό συμβατικού πλαστικού και ένα ποσοστό αυτού που λέμε, κυτταρίνη ουσιαστικά είναι, είναι τα sustainable materials γενικά. Τα βιώσιμα υλικά; Δεν ξέρω πως θα το πείτε, εγώ δεν έχω βρει κατάλληλη λέξη στα ελληνικά. Ουσιαστικά πρόκειται για κυτταρίνη που προέρχεται είτε από υπολείμματα καλλιέργειών, είτε από φυτά τα οποία έχουν στόχο να παράγουν ακριβώς αυτή την κυτταρίνη. Από πλευράς Ιταλικής έχει συνδυαστεί με καλλιέργειες που βοηθάνε τη συγκράτηση των εδαφών. Το γαιδουράγκαθο. Αυτό στο ποσοστό που υπάρχει τώρα είναι της τάξης του 30%, άρα αυτές δεν μπορούμε να πούμε ότι απέχουν πλήρως από το συμβατικό πλαστικό, ούτε ότι βιολογικά διασπώνται πλήρως. Στο ποσοστό που περιέχουν συμβατικό πλαστικό έχουν τις ίδιες ιδιότητες. Τη 13334 την πληρούν. Γιατί το ποσοστό είναι χαμηλότερο. Άρα χρειάζονται κίνητρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή σε εθνικό επίπεδο ώστε αυτό το ποσοστό να αυξηθεί. Άρα μία απόλυτη εξαίρεση... Ακριβώς ναι, διότι στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να προωθήσει την καινοτομία. Η υποκατάσταση των συμβατικών πλαστικών από άλλα υλικά τα οποία δεν είναι πετρελαϊκά αλλά είναι φυσικά υλικά, είναι μία ευρωπαϊκή καινοτομία. Ο στόχος είναι να αυξηθεί αυτό το ποσοστό και να υποκατασταθεί έως 100%. Άρα το να βλέπουμε αυτές ως τις ιδανικές ουσιαστικά θα απέτρεπε την περαιτέρω πορεία προς περισσότερο φιλικές προς το περιβάλλον λύσεις. Υπό την έννοια αυτή οι σκέψεις μας δεν είναι προς την απόλυτη εξαίρεση αυτών των σακουλών.

Και θα επαναλάβω κάτι που είπε και η κυρία Τριτοπούλου, πρέπει να πω ότι εμείς περισσότερο μηχανικοί είμαστε. Δεν είμαστε οικονομολόγοι. Άλλα ότι υπάρχει ουσιαστική διαφορά μεταξύ αντιτίμου που είναι κάτι που μπορεί να προβλεφθεί, τέλος όπου υπάρχει υποχρέωση να οριστεί με πολύ μεγάλη σαφήνεια η ανταποδοτικότητά του και περιβαλλοντικού φόρου, όπου εκεί υπάρχει και ένα ζήτημα θέσπισης του αντίστοιχου μηχανισμού, τόσο στο τέλος όσο και στο φόρο. Δεν νομίζω ότι υπάρχει κάτι το οποίο δεν το κάλυψα, αλλά σε κάθε περίπτωση αν χρειάζεται κάποια διευκρίνηση...

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Μας καλύψατε πλήρως. Πολύ ενδιαφέρον. Θέλετε να πείτε κάτι κύριε Μάντη; Ναι ελάτε.

Δ.ΜΑΝΤΗΣ: Εκ μέρους της ΣΥ.ΒΙ.Π.Υ.Σ κάποιες παρατηρήσεις γιατί ακούσαμε πολύ ενδιαφέροντα πράγματα. Κάποιες απόψεις οι οποίες νομίζω αν γίνει μία σωστή, όχι συρραφή δεν μου αρέσει η συρραφή, μια σύνθεση νομίζω θα έχουμε κάτι θετικό. Κάποιες παρατηρήσεις.

Πρώτον, όπως και να το ονομάσουμε εδώ πέρα εκτιμώ ότι στους Έλληνες την υπάρχουσα κατάσταση σαν έξτρα φόρος θα εκληφθεί. Όπως και να το πούμε τώρα. Τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα. Οπότε μην τρέφουμε αυταπάτες. Το 90% των Ελλήνων για κάποιους μήνες ή κάποιο χρόνο θα το ονομάζει έναν έξτρα φόρο και τα λεφτά είναι πολλά. Θα επανέλθω σε ένα λεπτό σε αυτό. Κάποιες παρατηρήσεις για τα βιοδιασπώμενα υλικά. Πρώτον δεν έχουμε στην Ευρώπη επάρκεια και πρέπει να σημειωθεί αυτό. Δεν υπάρχει επάρκεια για τη κατάσταση 100% των συμβατικών φιλμ πολυαιθυλενίου με βιοδιασπώμενα. Δεν υπάρχει επάρκεια πρώτης ύλης, επίσημα. Κρατάμε μία δεύτερη παρατήρηση ότι, στο μέλλον

φυσικά, παρακολουθώ πάρα πολύ στενά πολλά Ευρωπαϊκά προγράμματα που δίνουν καινούργιες δυνατότητες, που κάνουν κάποιες πιλοτικές δοκιμές από απόβλητα βιομηχανιών επεξεργασίας τροφίμων. Έχουμε κάποια πιλοτικά προγράμματα, αλλά αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει επάρκεια πρώτης ύλης για να αντικαταστήσουμε το πολυαιθυλένιο κι η τιμή είναι ιδιαίτερα υψηλή.

Υπάρχει και ένα άλλο κόστος μετατροπής που πρέπει να ληφθεί υπόψη. Η μετατροπή κάποιων μηχανών extrusion, bag making, εκτυπωτικών, για την επεξεργασία, το converting του φιλμ σε από standard P πολυαιθυλένιο, ουσιαστικά μείγματα πολυαιθυλενίου, γιατί έχω τη χαρά και έχω δουλέψει χρόνια στη παραγωγή μια τέτοιας εταιρείας και δεν μιλάμε μόνο για high density, μιλάμε για high, medium, low, linear μείγματα. Μία παρατήρηση, high density πολυαιθυλένιο δεν μπορούμε να φτιάξουμε 100%, γιατί δεν θα έχουμε κολλήσεις οπότε δεν θα έχουμε διαμόρφωση της σακούλας στα περισσότερα grates. Πρέπει να εκληφθεί και το κόστος που θα μετακυληθεί στην Βιομηχανία κατά το converting των βιοδιασπώμενων. Δηλαδή έχει κάποιο κόστος αυτό.

Τελευταίες παρατηρήσεις, πολύ σημαντικές και το χω αναφέρει και στο 2^ο Forum. Μην εκλάβουμε αυτήν την νομοθεσία, μην προσπαθήσουμε να μπούμε σε μία μονόπλευρη λογική, γραφειοκρατική για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών μας προς τις Βρυξέλλες. Είναι μία ευκαιρία να εξετάσουμε και κάποιες άλλες δράσεις, να μιλήσουμε επιμένω για την ανακύκλωση, για την ανάκτηση ενέργειας, για την ανάκτηση πλαστικών. Μονόπλευρη αντιμετώπιση δεν θα εξαλείψει τις πλαστικές σακούλες που βρίσκουμε στις παραλίες, στα ποτάμια. Δηλαδή ο φόρος... δηλαδή φανταστείτε μία σακούλα με μία έξτρα φορολογία δεν έχει κάποιο σήμα που θα λέει ότι το ψάρι δεν θα τη φάει. Ούτε όταν μία ακόμα φάλαινα πεθάνει στο, δεν ξέρω σε ένα νησί;

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Θα μειωθούνε.

Δ.ΜΑΝΤΗΣ: Όχι, όχι δεν διέκοψα κανέναν, δεν διέκοψα κανέναν. Ούτε ακόμα όταν μία φάλαινα βγει έξω στη στεριά θα λέμε ότι είναι ένας καλός θάνατος διότι αυτό προέρχεται από σακούλες που έχουν φορολογηθεί. Τονίζω και επαναλαμβάνω. Μην βλέπουμε μονόπλευρα την επιβολή φόρου, επαναλαμβάνω είναι πολλά τα λεφτά, αλλά να το δούμε σαν κάτι συνολικό για να προστατέψουμε τη χλωρίδα και την πανίδα της χώρας μας. Ευχαριστώ.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Έχετε το λόγο ελάτε πάνω. Το τέλος μπαίνει για να μειωθούνε. Άρα θα προστατεύσουμε και τα ζώα. Θα συνεχίσουν να πεθαίνουν με μικρότερο ρυθμό μέχρι να δούμε μήπως σωθούν. Υποτίθεται το τέλος για αυτό μπαίνει. Αν δεν μειωθεί η σακούλα με το τέλος και συνεχίζουν να πεθαίνουν σωρηδόν όπως πεθαίνουν τα ζώα, δεν κάναμε τίποτα πρέπει να το αναθεωρήσουμε.

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου: ... και σε άλλα πλαστικά προϊόντα;

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: ...βεβαίως ανακύκλωση. Έχετε το λόγο θα μας πείτε και το όνομα σας.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Ζερβού Μαργαρίτα, λέγομαι. Εργάζομαι στην εταιρεία ΜΕΤΡΟ. Εκπροσωπώ δηλαδή το λιανεμπόριο αυτή τη στιγμή, εγώ και μία άλλη κυρία. Επειδή δεν είχα την χαρά να συμμετέχω στις άλλες δύο συναντήσεις που είχατε και δεν έχω τελικά καταλάβει γιατί πρέπει να είναι τέλος αυτό που πρέπει να έχει επιβληθεί και γιατί απλά δεν λέτε, τέλος η δωρεάν διάθεση, που δεν είναι δωρεάν την πληρώνουμε όλοι, εσείς, εμείς όλοι εδώ πληρώνουμε την πλαστική σακούλα που χρησιμοποιούμε στο σουπερμάρκετ. Εμείς από το λιανεμπόριο δεν μπορούμε να μετρήσουμε πόσες διαθέτουμε, γιατί όπως είπατε εφόσον είναι στο ταμείο παίρνει ο καθένας όσες θέλει για να χρησιμοποιήσει σαν απόβλητο. Εξηγήστε μου γιατί αν απλά πούμε σε όλους τους φορείς είτε είναι φούρνος, είτε είναι σουπερμάρκετ, είτε οποιοδήποτε μικρό μαγαζί, δεν υπάρχει πια η δωρεάν διάθεση απαγορεύεται από το κράτος. Για να πάρεις εάν θέλεις το φάρμακο σου από το φαρμακείο, αν αυτή η μικρή συσκευασία δεν μπορεί να μπει στην τσάντα σου, και θέλεις να πάρεις ένα τόσο δα σακουλάκι αυτό κοστίζει τόσο. Γιατί πρέπει να το πάρете πάλι σαν φόρος; Γιατί φόρος είναι. Από μένα θα βγουν κάποια χρήματα τα οποία μου λέτε θα μου δώσετε μία σακούλα που είναι φτιαγμένη από βαμβάκι. Δεν τη θέλω. Για μένα δεν σημαίνει κάτι, γεμίζει το σπίτι μου. Δεν τη θέλω, δεν την χρησιμοποιώ, δεν μου κάνει τίποτα. Απλά μου ζητάτε κάτι που θα έπρεπε να το παρέχετε.

Θέλετε να με εκπαιδεύσετε. Πού είναι το Υπουργείο Παιδείας και πού είναι οι δράσεις, εκτός αν το είπατε στις προηγούμενες συναντήσεις, μέσα από τα σχολεία; Πού είναι το παιδί μου να έρθει να μου πει «μαμά πού θα πετάξω το πλαστικό;», γιατί αυτό περίμενα να ακούσω σήμερα από εδώ και όχι ξαφνικά ότι έρχεται ένας άλλος φόρος. Το παιδί μου γιατί δεν το εκπαιδεύετε;

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Για την Οδηγία ξέρετε;

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Ορίστε;

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Οδηγία έχει έρθει δεν βάζουμε εμείς κανέναν φόρο. Η οδηγία ήρθε και...

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Η οδηγία είναι να πληρώνονται. Εσείς θέλετε να το εισπράξετε.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Όχι...

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Εγώ σας λέω να το πληρώσω...

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Και σου λέει πρέπει να πιάσετε τους στόχους. Άρα πρέπει να δει κάθε χώρα πως θα τους πιάσει. Τώρα μου λέτε... λύστε το μου και τα λοιπά...

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: ...να το πληρώσω σας λέω. Μα πάλι θα το πληρώσω. Γιατί η ΜΕΤΡΟ την πληρώνει την σακούλα και την εισπράττει μέσα από το κόστος που πληρώνω για να αγοράσω το οποιοδήποτε προϊόν.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Των προϊόντων, των προϊόντων.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Θα πρέπει λοιπόν μετά να πείτε στο οργανωμένο λιανεμπόριο, γιατί τώρα μιλάω σαν πολίτης αυτής της χώρας, θα μειωθεί κατά ένα πολύ πολύ μικρό ποσοστό η αξία του προϊόντος που αγοράζεις από το σουπερμάρκετ. Αυτό, ναι θα ήθελα να δω έχει μία απάντηση σε αυτό;

Ε.ΤΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ: Όσον αφορά αυτό που ρωτήσατε. Η Οδηγία όντως αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο όπως είπα και στην αρχή να υπάρχει χρέωση, να υπάρχει η δυνατότητα του τέλους και η δυνατότητα του φόρου. Αυτές είναι τρεις επιλογές που είχαμε να εξετάσουμε σαν κράτος. Είτε είναι χρέωση και μπει μια τιμή, είτε είναι τέλος, είτε είναι φόρος, καταρχήν για τον πολίτη θα δώσει κάποια χρήματα. Άρα το τι ποσό θα φύγει από την τσέπη του είναι ίδιο. Λέμε αν η ίδια τιμή, δεν λέω σε διακριτοποίηση της τιμής, εάν ο πολίτης πληρώσει 10 λεπτά και αυτό είναι χρέωση, δηλαδή τα λεφτά πάνε απλά στο σουπερμάρκετ και δεν γίνεται τίποτα, αυτή είναι η χρέωση μιλάμε τώρα βάσει ορισμών. Λέω ο πολίτης αν πληρώσει 10 λεπτά και αυτά θα είναι μία χρέωση στο σουπερμάρκετ γιατί θα πούμε μία χρέωση και τέρμα τίποτε άλλο δεν θα προβλέψουμε αυτά τα χρήματα θα μείνουν στο σουπερμάρκετ και δεν υπάρχει ένας μηχανισμός ούτε αξιοποίησης, ούτε ελέγχου τι έγιναν αυτά τα λεφτά. Εάν τα 10 λεπτά είναι τέλος ή είναι 10 λεπτά φόρος, από τον πολίτη θα φύγουν 10 λεπτά. Ούτως ή άλλως θα επιβαρυνθεί με 10 λεπτά.

Η διαφορά τώρα των τριών σεναρίων. Στα 10 λεπτά που θα είναι χρέωση θα μείνουν στο σουπερμάρκετ και δεν ξέρουμε τι θα γίνουνε, στη περίπτωση που θα είναι ανταποδοτικό τέλος αυτά τα 10 λεπτά θα πρέπει πλήρως και με σαφήνεια για να χαρακτηριστεί τέλος να περιγραφεί στη νομοθετική ρύθμιση πως θα αξιοποιηθούνε και αυτή είναι η περίπτωση που προκρίνεται και είπα και στην παρουσίαση μου και από διάφορους φορείς πως θα αξιοποιηθεί αυτό ο πόρος, ακόμα και από εσάς τα ίδια τα σουπερμάρκετ και από τους παραγωγούς, και υπάρχει τώρα και η περίπτωση η τρίτη που επίσης δεν προκρίνεται και δεν την εξετάζουμε που είναι τα 10 λεπτά αυτά να είναι φόρος. Σ' αυτή τη περίπτωση που είναι φόρος απλά θα είναι ένα άλλο ΦΠΑ που πάει στο κράτος για να καλύψει άλλες ανάγκες του κρατικού μηχανισμού. Οπότε νομίζω ότι σαφώς στη περίπτωση των τριών έχει ένα προβάδισμα ο πολίτης, ναι μεν θα δώσω 10 λεπτά αλλά θα έχω ένα όφελος ανταποδοτικό και μέσα σε όλες αυτές τις δράσεις θα υπάρχει εκπαίδευση, μπορεί να λέτε δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα, είπαμε ότι θα γίνει με αυτά τα χρήματα. Από διάφορους φορείς. Από τον ΕΟΑΝ, από τους Δήμους, από εσάς τους ίδιους, από τους παραγωγούς. Άρα ο πολίτης θα ενημερωθεί και θα μάθει γιατί θα δώσει αυτά τα χρήματα. Ακόμα και πολύ καλή ιδέα από το ΙΕΛΚΑ που μας είπαν αυτό να αναγράφεται, ακόμα και η αναγραφή ότι πληρώνετε βάσει της ΚΥΑ τάδε που αφορά τη μείωση της πλαστικής σακούλας σε εναρμόνιση μιας Οδηγίας, και η τιμή είναι κάτι το οποίο θα ευαισθητοποιήσει το πολίτη. Άρα δεν καταλαβαίνω την ερώτησή σας. Υπάρχουν τρία σενάρια, ο πολίτης θα επιβαρυνθεί το ίδιο απλά έχει ένα όφελος στο τέλος.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Να συμπληρώσω και εγώ κάτι για να γίνει κατανοητό. Το τέλος όταν δίνεις 10 λεπτά, θα δώσεις για 30 σακούλες που θα πάρεις 3 ευρώ και θα πάρεις ένα διχτάκι που κάνει 2 ευρώ, 2,5 πίσω. Άρα παίρνοντας πλαστικές σακούλες στο

τέλος θα μαζέψεις 4, 5, 10 διχτάκια και μπορείς να πηγαίνεις στο σουπερμάρκετ με αυτά τα διχτάκια και να μην αγοράζεις καμία πλαστική σακούλα. Αυτός είναι ο στόχος. Δεν ξέρω έχει γίνει κατανοητό; Ο στόχος δεν είναι απλά να πάρεις δωράκια. Είναι ότι αυτά τα δωράκια θα σε βοηθήσουν για να μην ξαναπάρεις πλαστική σακούλα. Τόσο απλό. Αν το καταλαβαίνουμε. Έτσι θα εκπαιδευτούν και τα παιδιά και μέσα από τα σχολεία και με εκπαίδευση και τα λοιπά. Το τέλος έρχεται, είναι ανταποδοτικό, επιστρέφει σαν είδος, μπορείς να πάρεις και ένα καρότσι. Με 200 κουπονάκια, με 200 σακούλες που θα έχεις αγοράσει των 10 λεπτών που θα έχεις πληρώσει τέλος, θα παίρνεις δώρο ένα καρότσι. Θα πηγαίνεις, αλλάζουν και μόδες και οι τάσεις.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Δεν παίρνω δώρο. Το πληρώνω.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Ναι προφανώς. Όλα πληρώνονται.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Μπορώ να πάω να το αγοράσω μόνη μου.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Όλα πληρώνονται αλλά δημιουργούμε ένα μηχανισμό που πληρώνουμε, το παίρνεις πίσω αναγκαστικά σε είδος το οποίο είδος σε βοηθάει να απαλλαγείς μονίμως.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Η δική μου ερώτηση ήταν γιατί πρέπει να το πάρω από σας και να μην πάω να επιλέξω εγώ τι θέλω, γιατί μπορεί να θέλω να ναι χρυσό και να...

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Μπορείτε να πάτε να πάρετε ένα οποιοδήποτε καρότσι, μία οποιαδήποτε τσάντα πολλών χρήσεων οποιαδήποτε να μπειτε στο σουπερμάρκετ και να μην πληρώσετε 10 λεπτά. Βεβαίως και μπορείτε να το επιλέξετε. Δεν ξέρω αν είναι κατανοητό. Βεβαίως και μπορείτε. Απλώς λέμε ότι εάν πας στο σουπερμάρκετ και δεν πας με την δική σου τσάντα, τις δικές σου τσάντες να κάνεις τα ψώνια, εκείνη τη στιγμή θα πληρώσεις 10 λεπτά.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Εγώ σας ζήτησα απλά να την πληρώνω και να μου χαμηλώσετε το κόστος που πληρώνω ούτως ή άλλως στο σουπερμάρκετ.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Μα ο στόχος είναι να μειώσουμε την πλαστική σακούλα.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: Ναι.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Εάν... και αυτό να γίνει κατανοητό. Και η εμπειρία στην Ευρώπη γίνεται με αυτό που σας λέω εγώ. Η εμπειρία έχει δείξει ότι έτσι μειώθηκε. Όχι ο φόρος, το τέλος. Το τέλος. Ανταποδοτικό τέλος. Άλλο είπαμε. Άλλο το ανταποδοτικό τέλος που το παίρνεις πίσω σε είδος και άλλο φόρος που θα πάει στη μαύρη τρύπα της χώρας.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ: (Εκτός μικροφώνου...) Δεν υπάρχει περίπτωση... ..σε αυτή την χώρα...

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Αυτό προσπαθούμε, δεν είναι φόρος. Να το διακρίνουμε, δεν είναι

φόρος. Υπάρχει κίνδυνος να το εκλάβει ως φόρο, συμφωνώ. Εκεί θέλει συζήτηση. Είπαμε για τα σκουπίδια στους Δήμους είναι ανταποδοτικά τέλη. Αυτό που πληρώνουμε το παίρνουμε σαν υπηρεσία. Όταν πληρώνουμε το νερό μας είναι μία υπηρεσία. Είναι ένα ανταποδοτικό τέλος.

Μ. ΖΕΡΒΟΥ(Εκτός μικροφώνου): ...μας τα πληρώνει.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Βεβαίως τα πληρώνουμε δεν θα μας τα πληρώσει κανείς. Δεν έχω βρει εγώ κάποιον να μου πληρώνει τα δικά μου, τις δικές μου υπηρεσίες που μου παρέχονται. Εμείς τις πληρώνουμε αναγκαστικά.

Γ. ΣΠΑΝΟΣ: Να πω κάτι στην κυρία Ζερβού. Εγώ πάντως προσωπικά συμφωνώ απόλυτα με αυτό που λέτε. Θα μπορούσε κάλλιστα να... ακριβώς, το έχουμε πει στη παρουσίαση πριν, θα μπορούσε το σουπερμάρκετ να βγάλει αυτό που ήδη χρεώνει γιατί το έχει συμπεριλάβει και απλά να το χρεώνει. Υπάρχει...

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Είναι όμως τέτοιος ανταγωνισμός Γιάννη που δεν ξέρεις αν το έβγαλε ή δεν το έβγαλε.

Γ. ΣΠΑΝΟΣ: Υπάρχει προηγούμενη εμπειρία όμως και γιατί το λέω αυτό γιατί κάνουμε αυτό το φόρουμ σήμερα; Για να ανταλλάξουμε απόψεις. Εντάξει; Ήταν να τις ακούσει η πολιτεία για να δούμε πώς θα κατευθυνθούμε στην εναρμόνιση της Οδηγίας. Υπάρχει λοιπόν η εμπειρία από τα LIDL, που κάνουν ακριβώς αυτό το πράγμα που λέει η κυρία Ζερβού. Τις χρεώνουν δεν είναι τέλος, αυτοί τις χρεώνουν και έχει φανεί ότι η μείωση της κατανάλωσης της σακούλας, της χρήσης σακούλας στα LIDL είναι κατακόρυφη. Τα LIDL Φίλιππε δεν έχουν κινδυνέψει από τον ανταγωνισμό του Βασιλόπουλου ή του Βερόπουλου ή οτιδήποτε άλλο γιατί έχουν πολλές διαφοροποιήσεις σαν σουπερμάρκετ και μπορούν και χρεώνουν τα 4 λεπτά και έχουν κόσμο. Υπάρχουν τρόποι λοιπόν όντως και εκτός του τέλους. Εξάλλου και η Οδηγία λέει να δίδεται δωρεάν ή να χρεώνεται. Μπορεί να είναι με τέλος, μπορεί να είναι από την ίδια την επιχείρηση. Αφήνει όλες τις επιλογές. Οπότε είναι απόλυτα σωστό αυτό που λέτε είναι μια πρόταση εναλλακτική για την επίτευξη του στόχου της Οδηγίας.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Θα θελα να μην επαναλαμβανόμαστε έχουν ήδη ακουστεί τα επιχειρήματα. Να μην τα επαναλαμβάνουμε. Να ακούσουμε κάτι καινούργιο για να το καταθέσουμε. Εξάλλου δεν θα βγουν τα συμπεράσματα σήμερα. Έτσι; Θα καταγραφούνε, θα τα δείτε στο site που θα ανεβάσουμε όλη τη συνομιλία μας. Ο κύριος Κασελίμης και μετά ο κύριος Παπαθεοδώρου.

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ: Η Οδηγία λέει ότι οι σακούλες κάτω των 20 μικρών έχουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις και πρέπει να τις μειώσουμε. Ευνοεί τις σακούλες άνω των 50 μικρών και τις σακούλες τις βιοδιασπώμενες. Η βιομηχανία των πλαστικών μπορεί να... δεν εννοώ τις οξο - διασπώμενες. Εντάξει. είναι πρώτη εναλλακτική επιλογή. Ευνοεί λοιπόν τις σακούλες άνω των 50 μικρών. Η Βιομηχανία των πλαστικών αύριο το πρωί εφόσον η αγορά το δεχθεί μπορεί να παράγει σακούλες άνω των 50 μικρών και δεν ζητάει από κανέναν τίποτα. Ούτε χρόνο προσαρμογής

ζητάει, ούτε επιδότηση, τίποτα. Ξεκινάει από αύριο το πρωί. Εάν πάμε μετά στις αμέσως λιγότερο επιβλαβείς από τις συμβατικές σακούλες που είναι οι βιοδιασπώμενες, εδώ έχουμε δύο σκέλη. Το ένα σκέλος είναι οικονομικό και το άλλο είναι διαθεσιμότητα.

Η διαθεσιμότητα αυτή τη στιγμή είναι δύσκολη, δεν είναι επαρκής. Το οικονομικό σκέλος ποιο είναι; Ένα κοντέινερ σήμερα για να κάνει σακούλες κάνει 35.000 ευρώ και η αντίστοιχη ποσότητα βιοδιασπώμενων για τον ίδιο αριθμό τσαντών είναι 132.000 ευρώ. Άρα λοιπόν υπάρχει ένα οικονομικό πρόβλημα. Αλλιώς βρίσκεις τα 35 χιλιάδικα, αλλιώς βρίσκεις τα 130 τόσα. Αυτός είναι ο λόγος που λέμε εμείς μία περίοδος προσαρμογής. Δε ζητάμε ούτε επιδότηση για αυτές, ούτε τίποτα. Λίγο περίοδο προσαρμογής. Διότι όσο το είδος των βιοδιασπώμενων διαδίδεται και το κόστος θα πέφτει και θα ανοίγει η όρεξη σε μελλοντικούς παραγωγούς να παράξουν το είδος. Επομένως η διαθεσιμότητα θα είναι ευκολότερη. Για μας λοιπόν τις βιομηχανίες δεν υπάρχει κανένα τέτοιο πρόβλημα θα προσαρμοστούμε άμεσα στις άνω των 50 μικρών και όσο και λίγος χρόνος για τις βιοδιασπώμενες.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Νομίζω ότι το Υπουργείο θα δείξει κατανόηση και θα δώσει το περιθώριο. Ο κύριος Παπαθεοδώρου.

ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ: Εγώ δεν θέλω να κάνω τοποθέτηση. Έτσι και αλλιώς γιατί αν έκανα τοποθέτηση θα έλεγα ότι αυτά που σας είπα το πρωί και αυτά που έχουμε ανακαλύψει στις ελληνικές θάλασσες δεν υπάρχουν, όλα είναι πάρα πολύ καλά, οι θάλασσες είναι πάρα πολύ καθαρές, είναι τέλεια όλα, δεν σχολιάζουμε, τίποτα, συνεχίζουμε τον αγώνα υπέρ της πλαστικής σακούλας. Δηλαδή αν ήξερα ότι θα πηγαίναμε και είναι φανερό ότι θα πηγαίναμε σε μια λογική τεχνοκρατική, οικονομοτεχνική, είναι προφανώς πως έχουμε χάσει μάλλον το δάσος και κοιτάμε το δέντρο.

Είναι φανερό αλλά δεν επικοινωνήθηκε σωστά ίσως, όχι δεν επικοινωνήθηκε σωστά, εδώ είχαμε συγκεκριμένη στόχευση σήμερα, ότι και το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα στο οποίο δουλεύουμε έχει ένα πολύ σοβαρό εκπαιδευτικό κομμάτι και εμείς θεωρούμε και μην το πείτε συντεχνιακό, επειδή είμαι καθηγητής σε πανεπιστήμιο, θεωρούμε ότι η λύση είναι η Παιδεία και η εμπέδωση περιβαλλοντικής κουλτούρας. Βασικό εργαλείο φαίνεται να είναι από την ευρωπαϊκή εμπειρία η χρέωση της πλαστικής σακούλας. Απλώς είναι ένα εργαλείο. Δηλαδή εγώ θα ήμουν ευτυχής να μην συζητάμε καθόλου αυτά γιατί όλος ο κόσμος θα πηγαίνει στα σουπερμάρκετ με δικές τους σακούλες πολλαπλών χρήσεων, οπότε θα ήταν χωρίς νόημα αυτή η χρέωση της πλαστικής σακούλας. Αντιλαμβάνομαι όμως και εγώ και τώρα βάζω το καπέλο του πολίτη, ότι όταν ακούω ότι πρόκειται να αγοράσω μία σακούλα που το ανταποδοτικό του θα πάει στη Βιομηχανία που πλήττεται και σε κρατικό φορέα ο οποίος μετά θα τα διανέμει, αυτό νομίζω ότι είναι το ωραιότερο κίνητρο να μην πάρω ποτέ σακούλα.

Αν το σχεδιάσαμε δηλαδή κύριοι συνάδελφοι για να κάνουμε αποτρεπτική τη σακούλα, εγώ θεωρώ αυτό θα νομοθετήσουμε. Ότι τα 70% θα πηγαίνει στο κράτος, το 30% στη Βιομηχανία και νομίζω κανένας Έλληνας πολίτης δεν θα πάρει ποτέ

καμία σακούλα. Αυτό θεωρώ είναι ένα μεγάλο μας επιχείρημα που βγήκε μόλις τώρα. Επιτυχία μεγάλη. Βέβαια να πω και κάτι άλλο τώρα και πάλι μην το θεωρήσετε συντεχνιακό. Ήταν ο κύριος Μπίθας προηγουμένως που είπε ότι μόνο δύο κράτη μπόρεσαν και έφυγαν από την κρίση σε αυτό και στην περιβαλλοντική κρίση έχουν ξεφύγει. Είναι η Γερμανία και η Ιαπωνία. Χρυσή ξέρεις πολύ καλά την Ιαπωνία και τις προσπάθειες που κάνει. Πώς ξέφυγαν αυτές; Ο κύριος Μπίθας δεν πρόλαβε να το πει όλο. Ξέφυγαν με το research, με την έρευνα ξέφυγαν. Με την έρευνα ξέφυγαν. Εδώ σε αυτό εδώ το χώρο ουδείς τόλμησε να ψελλίσει σε αυτή εδώ τη χώρα ότι κάποια από τα ανταποδοτικά οφέλη θα πρέπει να πηγαίνουν κατευθείαν στην έρευνα. Ουδέποτε το είπαμε στη χώρα αυτή. Τα πάντα πηγαίνουν για αποζημιώσεις, τα πάντα πηγαίνουν για να καλύψουμε τρύπες, τη δε έρευνα που είναι το πιο δυνατό μας σημείο, ουδέ ποτέ κανείς τη σχολίασε. Συνεπώς εγώ βάζω ένα θέμα τώρα, ότι σε αυτά τα ανταποδοτικά οφέλη θα πρέπει να πάει ένα μεγάλο ποσό στην έρευνα μέσω της Γενικής Γραμματείας, θα μου πείτε εντάξει δεν είναι και πολύ ελκυστική αυτή, αλλά δεν έχουμε και κάτι άλλο. Αλλά όμως θα είναι και το πρώτο μέτρο που θα λέει ότι ενδυναμώνω την έρευνα για τη προστασία του περιβάλλοντος. Αυτό και αν είναι πρωτοποριακό. Δεν το άκουσα εγώ.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Πολύ καλά κάνατε και το καταθέσατε. Θα το συμπεριλάβουμε και στις προτάσεις.

Ε.ΤΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ: Το έχουμε σημειώσει ήδη είναι πολύ καλή πρόταση.

ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ: Ευχαριστώ πάρα πολύ. Τη σκεφτόμουν και πολύ ώρα οπότε...

ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ: Ως πολίτης πάλι θέλω να κάνω κάποιες ερωτήσεις. Εγώ εμπιστεύομαι πάντα τους ειδικούς. Από μένα δεν θα ακούσετε τίποτα για οικονομικά, τίποτα για οικονομοτεχνικά, τίποτα. Θα ακούσετε μόνο για θαλάσσιο περιβάλλον όπως ακούσατε στην αρχή. Από τους Βιομήχανους θέλω να φτιάχνουν καλά προϊόντα, αλλά να έχουν και ένα RND τμήμα. Που το έχουν όλες οι ξένες βιομηχανίες, οι ελληνικές δεν έχουν RND. Άρα από τους οικονομολόγους θέλω να ακούσω οικονομοτεχνική μελέτη. Δεν θα 'θελα να πηγαίναμε σε πλειστηριασμό σήμερα της τιμής. Το καταλαβαίνω έχουμε διαφορετικές προσεγγίσεις και αντιλήψεις. Αλλά μην πάμε σε πλειστηριασμό 2, 5, 10. Ας κάνουμε μια σοβαρή οικονομοτεχνική μελέτη να το δούμε. Εγώ έχω δύο βασικές ερωτήσεις και τις κάνω σε ειδικότερους να μου τις απαντήσουν.

Πρώτον σε ποιες ευρωπαϊκές χώρες, απαντήστε μου όποιος ξέρει, γίνεται απλή χρέωση της τιμής της σακούλας και σε ποιες μπαίνει τέλος; Είναι δύο διαφορετικές προσεγγίσεις τις οποίες τις μπερδεύει ο κόσμος. Να δούμε την εμπειρία την ευρωπαϊκή, την ξέρουμε την εμπειρία την ευρωπαϊκή. Ποιες χώρες πάνε για απλή χρέωση και ποιες χώρες πάνε για τέλος; Και ελάτε και πέστε μου το δεύτερο ερώτημα το ποιο σοβαρό. Το ανταποδοτικό τέλος, τα Ευρωπαϊκά Κράτη τα προηγμένα πού το πάνε; Μπορείτε να μου απαντήσετε; Πού το πάνε; Είμαι πολίτης εξοργισμένος γιατί φορολογούμαι και θέλω να κάνω αυτή την ερώτηση. Το ανταποδοτικό τέλος της πλαστικής σακούλας στις ευρωπαϊκές χώρες που πηγαίνει; Απαντήστε μου.

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ: Σας ακούω. Περίμενα την απάντησή σας. Την περίμενα.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Κυρίως μέσω των αλυσίδων.

Παρέμβαση εκτός μικροφώνου:

ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ: Πολύ ωραία. Ναι ακριβώς. Είναι σαφές ότι ένα μεγάλο κομμάτι της μάχης θα δοθεί, μία κρίσιμη μάχη θα δοθεί για το πού θα πάει αυτό το ανταποδοτικό τέλος. Είναι ένα κρίσιμο σημείο κομβικό, το οποίο μπορεί να δυσφημίσει την όλη προσπάθεια και μπορεί να την κάνει και αναποτελεσματική. Άρα εκεί θα πρέπει να δώσουμε πολύ μεγάλο βάρος.

Θα ήθελα να πω και κλείνοντας σε αυτό θα ήθελα και εγώ από τη σειρά μου να σας ευχαριστήσω όλους, δεν τσακωθήκαμε πολύ και αυτό δεν είναι καλό. Αλλά ήταν πολύ ζωντανή η συζήτηση και ας σηκώθηκαν και οι τόνοι.

Νομίζω πάντα είναι έτσι, όταν συζητάνε τρεις Έλληνες υπάρχουν τέσσερις γνώμες όπως ξέρετε, μία για κάθε ένα και η τέταρτη που είναι η σωστή. Αυτό είμαστε αλλά έτσι βρίσκουμε πολύ σωστά αυτό το μείγμα με το οποίο πρέπει να πάμε μέχρι τέλος.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Μια μόνο παρατήρηση. Θα μπορούσαμε να δούμε σε περίπτωση που βγούνε μαζικά οι τσάντες, οι σακούλες πάνω από 50 μικρά, να περάσουμε υπάρχει και το μέτρο της χρέωσής τους.

Μεγαλώνοντας το πάχος είναι μεγαλύτερο το κόστος, τότε μπορούν να χρεώνονται στο σουπερμάρκετ και να έχουμε πάλι τη μείωση. Υπάρχουν τρόποι και εργαλεία. Αυτά πρέπει να τα δούμε.

Εμείς καταθέσαμε σήμερα όλες τις προτάσεις, πάρα πολλές προτάσεις γύρω από αυτό το θέμα. Δεν έχει τελειώσει η συζήτηση. Άνοιξε η συζήτηση. Το επόμενο δίμηνο θα γίνει η διαβούλευση, θα βγει το σχέδιο νομοσχεδίου, θα κατατεθούν προτάσεις. Θα γίνει κάποια στιγμή, κάποια στιγμή θα βγει. Οπότε...

Ι.ΚΑΣΕΛΙΜΗΣ: Ο κ. Κυρκίτσος με έχει κάνει τρισευτυχισμένο σήμερα.

Φ.ΚΥΡΚΙΤΣΟΣ: Λοιπόν. Θα έλεγα ότι εγώ είμαι ευχαριστημένος από την συζήτηση διότι ακουστήκαν όλες οι απόψεις. Αυτό με ενδιέφερε και όσες δεν ακουστήκαν θα δοθεί η ευκαιρία και στο 4^ο forum να μπούμε και σε πιο ειδικά θέματα και να αναλύσουμε. Σας καλώ όλους στο επόμενο forum να μπούμε σε πιο ειδικά θέματα πώς μετράμε και πολλά άλλα που είναι ανοιχτά και να επανέλθουμε και στη χρέωση αν δεν έχει λήξει μέχρι τότε.

Σας ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ